Масса а мехкашкара пролетареш, вlашаrlххета!

СЕРДАЛО

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГIалгIайн обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Советан Министрийн Советан орган («СВЕТ»)

Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

№ 42 (5132). | ЕРА, 6 апрель, 1972 шу. | Мах 2 кап. | Газет арадуьйлу 1923 шера денз

Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Совета кхоалагIа сесси

Самардийнахь КПСС обкома политически просвещене ЦIагIа Нохч-ГIалгIай АССР (пхоалагIа кержача) Лаккхехьарча Совета кхоалагIа сесси хилар. Сесси хьайийлир республика Лаккхехьарча Совета председатела Р. С. Ахметовс.

«КПСС XXIV съезда решенешка хьежжа республике бахача нахна торговли бытови гIуллакх лоаттадара лепамахи дэ лезаренхи» доклад йир цига Нохч-ГIалгIай АССР Министрийн Совета председатела Р. В. Вахаевс.

Цу дешах лаьца содоклад йир сессе депутата республика Лаккхехьарча Совета торговлени общественни кхачани массазарча комиссе председатела, Сунженски района Шеча Эскара цIерагIча колхоза председатела Л. П. Ясиноцкийс.

Докладахи содокладахи лаьца преней къамаьлаш дир И. Я. Проконьева — депутата, КПСС Грозненски горкома хьалхарча секретара, Г. И. Миркаева — республика бытови гIуллакхий министра, Н. А. Дудурмаевс — депутата, Грозненски района «Горячеисточненский» совхоза комбайнера, Ф. В. Мирзоева — депутата, республика торговле министра, А. Б. Давыдова — Шаьлц района Курчалоевски юрта Совета исполкома председатела, Д. П. Санькова — депутата, КПСС МалгIабкий горкома хьалхарча секретара, Г. Н. Шапченкова — Грозненски универмага секце заведующе, В. М. Валищенко — депутата, Гудермесски локомотивни депо слесара, Л. Д. Богатыревс — Цаьсарен район СурхотIарча продовольствени чика заведующа, М. А. Меликова — депутата, Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума председатела заместитела; респотребсоюза председателя, В. А. Якубовская — депутата, «Грознефть» НГДУ оператора, Ш. Ц. Цуркаев — къахьегамхой депутатий Ленински районни Совета торговлени общественни кхачани массазарча комиссе председатела, кооперативни училища директора, А. Амаева — депутата, Ачхой-Мартана района «Оргненод» совхоза трактариста, В. П. Дьячков — къахьегамхой депутатий Наурски районни Совета исполкома председатела.

Дийнача дешах лаьца сесси соцам тIеийцар. ШоллагIчеи кхоалагIчеи сессешта юкъе Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Совета Президиумо тIеийцна соцамаш чIоагIдир сесса.

Сесси балхах лаьца йоаь отчет газета тIа хургья.

СССР

ДЕЗАЧА ЦIЕЙНА НАКЪАДОЛХАШ

50

Л. И. Брежнева С. Сингх тIаэцар

4 апреле Инде хьуча мехкашцарча гIуллакхий министр С. Сингх тIаийцар КПСС ЦК Генеральни секретара Л. И. Брежнева.

ДоттагIал тIехьи lимерзен вIашагIкхийттача хена дийцар Советски Союзан Индеци юкъера доттагIалли кхьанна леладу гIуллакхаш дIахо догIмухьлара чIоагIдарен дешах. Къаьстта [illegible] 1971 шера [illegible] доттагIала, [illegible] Советски Союзаи Индеи юкъера гIуллакхашка [illegible]

ВIашагIкхийттача хана [illegible]

[illegible] СССР хьача мехкашцарча гIуллакхий министра А. А. Громыкос, хьача мехкашцарча гIуллакхашта Инде МИД секретара Т. Н. Каула, Советски Союзерча Инде посола К. Ш. Шелвакара.

• • •

4 апреле Кремле СССР Министрий Совета Председатела А. Н. Косыгина тIаийцар Инде хьача мехкашцарча гIуллакхий министр Сваран Сингх.

Дег тIарен дIа-хьа дувцар хилтадолаш беседа йолча хана вIашагIдаьхар советско-индийски гIуллакхаш дIахо догIмухьлара, Индостански октIайрен тIа хIанз латтача хьалах долча лерамашта. Иштта дийцар шоана а оагIонна хьашт долаш йола, дуненна [illegible] проблемаш а.

Беседе дакъа лаьцар: советски оагIонгахьара — СССР хьача мехкашцарча гIуллакхий министра А. А. Громыкос, индийски оагIонгахьара — хьача мехкашцарча гIуллакхашта волча Инде МИД секретара Т. Н. Каула, Советски Союзерча Инде посола К. Ш. Шелванкара.

(ТАСС).

ХьажкIашта — 2500 гектар

Шоай лаьттанашта дукхагча хана дац азазинача кьаникIий кий хьаьха ца хиннача боарам тIа дахкара цIенхаштта оарцагIбьаьлииб «Октябра 40 шу» совхоза къахьегамхой.

Роьза а болаш кхашка свалбьихаб хьалха цIи хеза хинна хьажкIаш лелаврош. ШIаьна ца хиннача тайпара шорденнад хьажкIаш кхоргйолаш кхаш. Укх шера 2500 гектара тIа дIаа ваьрхIад уихаза из культура. Зеенош хIанз чуийна балх бош а. 3800 тонн мира еза дилла кьаьигдьча лаьттанцара тIоадал дIакъовлаш, из н1аьдаош, тоIадош боахи механизатораш. Буса а бу уихаза из боах. Шиьлше а кхы оагIа а нормаш ма чаккбаьлар манхаш доаха Гарахоев Мохьмад, Хучиев, Исраил, Бархинхоев Мохьмад, кхыбараш. Хьалха ванни салар-гIата хила йиш йолаш бац хьажкIаш лелаврош, хIана аьлча ул кхоача технологиа эиьа дукха оргалешц хьоргйолаш а укх шера. Картерча даьтье, «Вир-156», Краснодарская — 1-49», «Одесская — 10» сортах йола хьажкIаш дIаоаргьа укх бIаьсти. Хьалха уихаза дIаеош хиннача хьажкIей дукхагча хьалхагIа дIаоаза уж, хIана аьлча хIара гектара тIара кIоагагIа дала 50 центнер йолаш кхувл уж.

М. КАРАЕВ.

Грозненски химически комбината № 15 йолча цехе болх беш ба коммунистически къахьегама ударникаш аппаратчикаш Комарецов Владимир Николаевич, коммунист Новиков Семен Прокопович, технически училище чакхъяьккха комсомолец Анатолий Раунов. Массазе нийсо лелаеш цар технологически режим. Хlара сменагIа лакха дакъа йола, пропиленбезол ара, а храчй цар маш дикка тIехьхоачашъва цар.

СУРТА ТIА (аьрдехьара аьттехьа) аппаратчикаш В. Комарецов, С. Новиков, А. Раунов.

С. ХУГАЕВА сурт.

«Нефтегазпромавтоматика» (СПКБ) опытни заводе хьалха латташ ва слесарь-сборщик Фридолин Александр. Смена дIахийцаш цо ший норме 160 — 170 процент кхоачаш ца еш. Общественни балха тIа дикка дакъа лоац нов. Фридолина. Из ва завода механосборочни участка комсомольски организаце секретарь.

СУРТА ТIА: слесарь-сборщик А. Фридолин.

И. ПЛИЕВА сурт.

Новкъост Э. Хонеккер Москве кхачар

КПСС ЦК вийна официальни доттагIал визитаца 4 апреле Москве кхаьчаь Германе Социалистически единни парте Центральни Комитета Хьалхара секретарь нов. Э. Хонеккер.

Внуковски аэродроме нов. Э. Хонеккера накъавалоавар КПСС ЦК Генеральни секретарь нов. Л. И. Брежнев, КПСС ЦК секретарь нов. К. Ф. Катушев, КПСС ЦК отдела заведующе заместитель нов. А. И. Блатов.

Накъабахаранта юкъе вар СССР-ера ГДР посол нов. Х. Биттнер.

(ТАСС).

КХАШКАРА ХОАМАШ

СТАВРОПОЛЬ. «Янушевский» совхоза трактористашта 28 сахьат мара эшанзар бархI эзар тархтача гектара тIа маххаш дахара. Болх сов сихен дикеи барах дикагIа ба кьина малагIа къахьаставергва ца хоаш халача хьаа тIа эттар совхоза парткоми специалисташ. ДикагIвар хилар Остапенко Василий. Цхьан дийнахь 105 гектара тIа тIоадал соцайир цо, хIаьта цу тIехьа мукх дIабе волавелар. Боахаме эггара хьалха цунна ена яхье хьалхаваьлиннача луш йола цIе вымпел.

Хоза эттача хана хIара сахьаташ майхо эм Ставрополье ахархоша. Красногвардейски района «Родина» колхоза механизатораш юкъ-юкъерча моттигашка горохи мукхи дIабе болабенаб. «Ремонт» еш ба — шелало доьхадаь гураьхь дийна ялаташ юкъ-юкъе шIаьхха дIадуваш а цу цхьан хана минеральни удобренешца, подкормка еш а ба. Йоахама специалисташа даьча лоархIамегIа, бIаьстан юкъе хьалха дуа ялатаца диъ-пхе дийнахь, дIадийна баргба ахархой.

• • •

ДЖАМБУЛ. Свердловски района боахамаш массанахьа а цхьатарра мукх кIан дIаде долавенад. Амангельде цIерагIча колхозе групповой методагIа болх беш а агрегаташ. Хьалхарча дийнахье а цхьаццеи ах-ахи смении задани кхоачашъяьй механизатораша А. Каутова, Ж. Парманова, И. Котика, Р. Малкариева. ДIадувча фуца цхьана минеральни удобренеш тесс.

• • •

ОРДЖОНИКИДЗЕ. Къулбехьарча лоамашта юхерча боахамашта тIехьа бIаьстан юкъе хьалха юа культураш дIаае йолаенний Къилбаседа ХIирийчохьарча шоррача моттигашка кхача районий колхозашки совхозашки. Моздокски кхашка араяьннай бIеь соагIа агрегат. Шин сменагIа бу цар болх. Хьалхарча эзараш гектараш тIа горохи кеки дIабийнаб.

ЭЛИСТА. Калмыке Сарпински районе лаьттанца тIоадал дIакъовла араяьннай «К-70» яха низ бола тIехь бурийта машенаш 225 гусеничи трактори. Хьалхарча дийнахье а майхош ваьхар эзар 5 эзар соагIача гектара тIа. Ялаташ хIеделе йоаккхаш йола культиваци яккха долаенад массехк районера боахамаш.

ТАСС.

РЕСПУБЛИКА КХАШКА

Ха йоа ца еш

МоллагIча агронома дика довш да бIаьсти юича культурай лакха хьувкъам кхебара мел лоархIаме а хIанзара ха, къаьстта вай республике. ГIуллакх иштта аьлча, шелало йоаьлча гураь дийнача культурашта меттел бIаьсти юа культураш дIаэ еза. бIаьсти тIехьа кьинйдаь лоацъеннай бIаьстан балхаш чакхдаха дезаь ха.

Из дагa а доалаш вIашагIдьаьккхаб шоай болх тха боахама отделенешкарча, бригадашкарча агрономаша, механизатораша. Цхьакха а кхай тIа болх бе йиш йолаш деза сахьат зехьа доадаш.

Дийнахь а буса а шин сменах бу механизатораша болх. ХIаьта культураш хьувкъаера шоай болх мел бехктоккаме ба хоаш болча механизатораша боккха теркам тIабохийт, шоаш хьабеш бола болх дикал лакха йолаш хилийтара.

ЧIоагIа оарцагIбьаьнаб совхозе механизаторий къахьегам аттача баккхара а. Механизатораша цхьан кхай тIа дийнахьа буса дежурить деш кхул летучка. Трактор а, техьатосса инвентарь ехача из тоае кийча ба цу летучка тIа болх беш бола слесараш. Цул совгIа, зелкъа хана массаза а бIайха кхача лоаттабу кхай тIа къахьегарашта.

Дика вIаштIехьаьккхай гойтара агитаца а. КIирагIа шоаза арахец «Молния» яхий пенгазет. Цо хоам бу кхашка деча балхах. Дика болх бераш хоастабу, болх бе безам боллашехьа опыт ца хиларагIа тIехьбусараша, цар гIалаташ белгал а доахаш. уж дIалахара нахьхьаар чех. тIаьта мекъа бераш уж lоттараш ю.

Цу гIулакхашта дика аьттьай механизаторий къахьегама оагарле. ВIаьсти юа культураш дIаера дIалахача шера зиба аьлаа хиннача 2500 гектар долча лаьтта лоацаача хана макка бахкьар тIоадал дIакъвлаьб.

Зиба макка боаккхаш къаьстта дика къахьийгар трактористаше В. Барягова, Л.-А. Абдулхаджиева. НормагIа 40 гектара тIа маьхи баккха безача дийнахьа буси юкъера даьрзIача 60 гектара тIа чакхбоаккхар царех хIаране.

ХIанз бIаьстан юкъе юа культураш дIаяоаю ба совхоза механизатораш. ДIайийна яьлчай лоакъерз лаьрхIа бIеь гектара тIа е езаш кхина ненапа эиь гадуарш, бIаь гектара тIа е езаш хина горох, 30 гектар цен.

Юрта боахама культураш дIаюача дика къахьийгаа механизаторша У. Батиева, Х. Альтемирова. Шоай балха норма 130 процент кхоачаш ца еш цхьа балдьи дIадахийтадеи цар хIанзалла.

ЛоархIаме да дерригa балхаш дикал лакха болаш чакхдахар. Цу гIулакха цахадакш тIахьожам лоаттабу отделеней, бригадай агрономаша. Механизаторо беча балха дикалгa хьалха санна болч чакхбьиначул тIехьагIа а де лоархIаш. ЧIана аиззача дийнахь хьаьж агрономаш. Кхетадьэ цар дьвино гIалат болх дIаболача хана дIадаккха аттагIа долча болх чакхбьиначул тIехьагIа а доацаш.

Цу церригача гIулакхашта хьаьхьокх тха совхоза кхаьш пелдераша Советски Социалистически Республикай Союз хьаь 50 шу дузача цIей сийна шоаш тIаийна социалистически декхараш кхоачашдара мел йоакхо ю. Шеко яц тха къахьегамхоша шоаш де ваьрхIар йолийна кхоачашдергхилага.

И. РЯБОВ.

«Гудермесский» совхоза кертера агроном.

СУХАЛБЕ!

[illegible] республика кхашкара бIаьстан балхаш. Iалапо йоаьхьарча ерцехьа механизатораша дерригa низ тIабохийт бIаьсти юа ерригa культураш агротехнически лоамацача хана дIаера.

КхоалагIча апреле 17,1 эзара гектара тIа дIайийнай бIаьсти юа культураш республика кхашка. ПланагIа дIае езарех дукха хIанча ма ваьаш яттагIа аакъа да из. Лакхача темпашца чакхдоах бIаьсти юа культураш дIаера балхаш Ачхой-Мартана районе. ПланагIа дIае езаш хинначарех 19 процент цIайийна баьниаб цу района механизаторю, хIаьта Грозненски районе — 18 процент, Наурски районе — 12 процент, Урус-Мартана районе — 14 процент.

Ялатеи илатабобоаии культураш хIанзале ийс эзар гектара тIа дIайийнай республике. Укх бIаьсти дIае езачох 48 процент а ю. Къаьстта дика чакхбоахх уж культураш хIаера болх Урус-Мартана района боахамашка. Цар шоай план хIанзалехьа кхоачашъяьй. Ялатеи ялатабобоаии культураш дIаера план 70 процент совгIа кхоачашъяьй Ачхой-Мартанаи Наурскии районий механизатораша а.

Республика дерригача боахамашка баьхалларош дIалуаш латт хIанз. Эзар гектар совгIа дIадийнай уж. ПланагIа дихлача 16 процент хул воах.

Дукха ца яьлехьа гидуаргаш, шекара свекла, цул тIехьагIа хьажкIаш дIае болалургба республика механизатороа. ДIалахача юоречул шоаза дукхагIа юргъе укх шера хьажкIаш.

ХIанз бIаьстан балхаш цеш хIана сахьата кхоам бе беза республика механизаторашта.

АГРОНОМА БIАЬСТАНАРА ДЕКХАРАШ

Хьалхарча шерашка нарт бутт чакхбоалаш бIаьстан юхьe юа культураш дIайийна а баьхе тIехьа юа культураш дIае хийчуш хулар механизатори. [illegible] кхача тайпара хилар укх шера. [illegible] [illegible] ТIеравахар уж.

Даьтакцара тIоадал [illegible] бIаьстайна [illegible] хIара [illegible] бе йиш йолча деда балха [illegible] района механизаторшка. ХIаьта а 36 гектар [illegible] баьхах 12 [illegible] гектара [illegible] кхоачаьйтин уж [illegible].

Района массадола хьалха [illegible] бIаьстан дIалахалаьхьа [illegible] [illegible] болладераш ба. Цу боахама [illegible] [illegible] буси юкъ ца еннаш болх бе [illegible] хIама да ваьаш йиь эзар гектара тIа тIоадал дIакъвлайлар. Механизаторашта юкъе къаьстта дика къахийгар Шахтимиров Султана, Бобровски Федора, Артамонов Тихона, Скуров Ивана, кхыбар. [illegible] юкъера даьрзIача 140—160 процент кхоачашдира цар.

Толамца чакхбаьхар зиба аьдача лаьтта макка баккхара болх «Агагинский», «Ярмоловский» совхозашка. Йоацачча хана 2450 гектара тIа дIакъвлайлар цу боахамашка лаьтташа Iайна тIоадал. ХIанз ха йехьа ца йоаш хийнаре бIаьстан юхье юа культураш-цени, горохи дIаераш ба цу боахамий механизатораш.

ВогIа латт лаьттацца Iайна тIоадал дIакъвлаьара гIудакх «Загорский», «Горячеисточненский» совхозашка. ГрафикагIа лаьрхIача тайпарe макка баккхара ерригa агрегаташ юкъе йоалаьйла цу боахамашка. Цхьабакъо, бIаьтлаьбашна юкъеIа, цу боахамашка цIийча совхозашки дийнача [illegible] хьалаш вогIа хиннилга. ХIаьта [illegible] бетта болх бе [illegible] бIаьа пайда [illegible] бу боахамашка. ХIаьта бальаь налаабе да? Цу боахамий механизаторшар бIаьсти ду балхаш лалларо-тIа кийча яь ца хилаа.

Чакхбаьлинаб бIаьстан лаьттана бутт — март. БIаьстий ма ерригa культураш дIайийна бола беш буча ба, механизаторашта аппараш. Специалисташа беча хоамаца лаьттачаш, апрель бутт-а бен кхиния боаш дара дукха воттура хулийтал гIалаш.

Хьалха на хиннача тайпара йийла аьтта Iа еий зор на кхон дIакъовланар. «Районе» шоц эзар гектара тIа толамцар на культураш. ХIаьта бахлача майла тIа бийца хинна муьш байра. Iаме даь но тIеомере дукха эхлалоттантадара гураь дийна культураш сийнача бIаьсти на культураш дIаа еза. ХIаьта на бохъ бере а беллалай зан ахаш на дай. Доатта аьлча. 3,5—3 ша пхалагIа лаьрхIа ханачул цуьххагIа балхаш да доаш кургба района кхаш лелаверараш апрель бетта. ХIаьта культура дIае сеча хана тIехьдалийта вехь ду а, из дьукъхара мел Iатта а хоаш, деррига низ тIабаххийта беза бIаьстан ерригa культураш дикагIа йолча агротехнически хана дIаера.

Халхара болх дика вегIдакхара хьалхарча аргIаьв бехктоаххаме вар агроном-технолог ий. БIаьстан балхаш дара оттамь план-график деррига доакъошка нийсса кхочашдезе еза. Къаьстти теркам тIабахийта беза агрономашта моллагIа болх дикал лакха болаш чакхбаккхара.

Дика дийчаьача агротехнически боккъомаша дIалеххача тайпара кIоарон да веза гI. Цу гIулакхо юре хулийтаргъя дIадийна гI лаьттаре дика кхатIадаккийта ХIаьта къаьстта лоархIаме да гI дехкита йолса коилдеш хилар.

ДIаьхен шийлен Iа тахкар бахьан волаш гураь йийна культураш на хьаьа додаш а. ХIаьта хIанз вегетаци йолаейнача хана оагIа подкормка эш гураь дийнача ялата. Къаьстта эшаш а фосфори кхоа. Цул совгIа укх хана кхаьнда еалаш оа а хаьле корда оешош эш гураь дийнача ялата. ХIанза тха ешам дукхагIча шьлкъе лаьтта лаьхарча тIоаленшка дааж. КIоарга лаьттагIа йоалхача питательни хIамашта IотIакхачаш. Кудакхьа, тIехьа а ца хоакхам хIара. лаьттаьца тоьамболаш тIоадал йолча хана. хIара гектарага юкъера лаьрхIача 80—100 килограмм а кхоачийташ аммиачни селитраца подкормка е боахамий района боахамашка.

Гураь йийна культураш ейна майдаш бIаьсти юа культураш дIаера лаьтта кIалтIа а ца лоаккхаш оах. Цу гIулакха торе хулийт лаьттаниа Iайнача тIоадала кхеи бе. ХIанта культивации хIаяь фу тIалаургдала кхачхала мара кхы кIоаргагIа йоалаш чакхьякха чегаргъя.

Лоацца аьлча ерригача ялат кхалара [illegible] пайда а хиаш, деррига низ тIабохийтаргба районе кхаш леладдераша шоаш укх шера тIаийна социалистически декхараш толамца кхоачашдара.

И. БОЙКО.

Грозненски района [illegible] агроном.

ДАЬЧОХ КХОАЧАМ ЦА БЕШ

Тха боахаме къаьстта теркам тIабохийт ялата культураш кхекра. ДIаьадахача шера социалистически декхарегIа лаьрхIа хиннар 25 центнер йолча хIара гектара тIара 28 центнер ялат чудера боахамо.

БаькIача толамах кхоачам а ца беш. СССР хьаьа 50 шу дузаца дезна кхы а лакхагIча хьокханашпа накъабахара хIанз тешаме лара йоллаш ба тха совхоза кхаш лелаверараш.

Боахама деррига оахачь лаьттах 65 процент дIалоацартда укх шера ялата культураша. Иштта 1800 гектара тIа да гураь дIадийна ялат, цул совгIа 200 гектара тIа горохи 400 гектара тIа ялата лаьрзIа хьажкIаши дIаюаргья укх бIаьсти.

Агротехника ерригa боккъоаш лораеш лоацача хана хIадийна хехарах, дукха ма даьлах гураь дийнача ялата шийлача Iаио. ХIанз минеральни удобренешца подкорика ячул тIехьагIа кIезиг-дукха низ болаш латт шийлача Iаио зе даьча гураь дийнача ялата зIиргашка а. ЛаьрхIа хьувкъам чубара дIахо йолача хина а ца каддаш тIахьожам лоаттабергба оаха гураь дийнача ялата.

Дукха хе я боахаме бIаьстан балхаш дIадоладаь. Дика, хьала дукха хьалха тоаьь хиннача техника, механизаторий ладраш кийчъяра оаха йоакхо аь хиларо тоаро хилийтар тха кхашка дийнахьи буси шин сменагIа болх бе. Кхаь дийнахь дIакъвлайлар бIаьсти юа культураш дIаюаргйолча 1400 гектара тIа тIоадал. Цул тIехьа гIа лоацачча хана дIайийра дозлаьара лаьрзIа 230 гектара тIа горох а. Из дIаювш къаьстта дика къахьийтар тракториста Б. Баймурзаева, сеяльщикаша Г. Бекбулатова, Х. Бекбулатова, Х. Ямаайбулатова. Цхьан леенагIа юкъера лаьрхIача 60—70 гектара тIа горох дIаюар цар. Макх боаккхача лакха къахьегама цхьокхамаш лоацаш болх бир трактористаша Ш. Атиева, С. Цокаева, Х. Хатуева.

Хьалха бахаддаьаькIача тайпара 400 гектара тIа ялата лаьрзIа хьажкIаш кхергъя тха боахаме укх шера. Республике санна боккха теркам тIабахийтаб тха совхозе а из культура кхекра.

Из культура дIаера хьакъолаьлаь стадаь даьта гураь лела вебаа, хIара гектара тIа юкъера лаьрхIача 5—6 тонн органически удобрени йиллa хьаьидаь, тIоадал дIакъвлайла кийча да. Цу майда тIа ялата лаьрзIа хьажкIаш кхеш хургъя Атиев Шарпуддина, Цицаев Салмана, Аслабов Шамсуддина кулгалаьча звеней коллективаша.

Цу звеньевойша, из культура кхеяда технологи. юрда опыт юайцаш массехк семинар чакхдаьккхай. ТIачIоагIдаьв лаьтта, техника. Iалашбаьб дахка кинниш йолча фуца, тайп-тайпарча удобренеша. Цул совгIа хIара звеньевойна хьажкIаш кхеяре отталь календарни пелан якхий. Цу тIа белгалдаьккхаа хьажкIаш кхеш, дIаелехьеи хIадийнача тIехьагIа чуюпалиен де деза балхаш, уж чакхлахара ханаш оттаяьй. Масала, плана тIа белгалдаьча тайпара, сихха чакхлаха деза макка бахкхара балхаш. ИттлагIча марта деза йолаеьй 10—12 сантиметр кIоарга хьалхара культиваци. ШоллагIа культиваци 8—10 сантиметр кIоарга иттлагIа апрель тIаккхачалехьа чаккьякха еза. Фу дIададелехьа чакхйоакхда тIехьара обработка 10—12 сантиметр кIоарга маккашцеи культиватораццеи е оттадаьа. Из болх кхоалагIча апреле дена итт дийнахь бе беза.

Боакха, теркам тIабохийт календарни хана тIа минеральни удобренешта. ХьажкIаш дIаюаш фуца цхьан хIара гектара тIа 50 килограмм а кхоачийташ гранулированни суперфосфат тоссаргья. ХIаьта хьажкIаш дакхъача оасар дара гербицидаш товсаргья.

ЛоархIаме да плана тIа белгалдьаккхача тайпара цхьадоль балхаш дара хенаш доаттьар. Агротехнически дикагIа йолча хана ши-кхо ди хьалхагIа дIайийнача бIаьсти юача культурай хьувкъам кIезига дале а 25 процент лахлу. Иштта, хьувкъам лаххбара кхыйола гIулакхаш а белгалдаьхаа календарни хана тIа.

СССР хьаьа 50 шу дузача денна лакхача толамашка накъабиккхара, шоаш тIаийна социалистически декхараш кхоачашдара вай мехка деррига нах санна хьанар, иза кхо ца беш къахьегаш ба тха боахама кхаш лелаверараш. ХIаьта шоаш дагалаьцар толамца кхоачашдара мел эшар лоаш а ба уж.

А. КУЮМДЖИЕВ.

Урус-Мартана района «Красногвардейский» совхоза кертера агроном.

ПАРТИЙНИ ВАХАР

ХЬАЙНА ХОВР НОВКЪОСТА ДӀАХЬЕХА

Октябрьски революце орден лелоечу «Красный молот» заводан запасни деталийн цехан къахьегамхошта юкъе дукха ба тахан производстве хьалхалаттачарна карагӀдаьннарг кхоана массане а дерзлола гӀуллакх Ӏалашде дезилга кхетадеш бола болхлой. Цудуьла «Хьайна ховр новкъоста дӀахьеха» аьлча девнчагӀа къахьегаш ба уж. Социалистически ялье хьалхалаттачар хамаьрша дӀаяу шайн опыт, чеччаш къоначчарна а юккъахьа цехе бола бе баьхкачарна. Из лоарӀаме гӀуллакх кхоачашдеча хьокхам тела ба дукхахьа хана цӀиз укказа къахьегаш бола коммунисташ В. Н. Корнев, Л. Л. Сазонов, Э. С. Асланов, кхыбараш.

В. П. Лаврентьев цехе болх беш вола шин шу боагӀа ха я. Цу юкъа квалифицированни токарь хила ваттув баьнкаб цун. Шийн сменни задани даим 160—180 процент кхоачашъю цо. ХӀьта хӀинз кхычарна дӀахьехкал опыт. Иначе йолаш ва из ше. Из цо да а ду. Цун ученик волча Г. Ваньшина денгара денга шийн балха говзал лакхъю. ХӀанз цхьан дийнахь 20—22 втулка е вӀаштӀехьдоал дӀамигача сага.

Токарь Д. Колкевич дукхахча хана деш шийн балха дакхар тешаме кхоачашдеш хьаворгӀа. Шийн норме тӀехкхоачаш ца ер вӀаккха цӀаватави из. ХӀьта цул соагӀа цехе из воваш во ялгиркхой наставник' санна. Цо болх ба Ӏомавеь Ю. Гершкорон хӀанз сага новкъостал де дезаш вац. Норма тӀехкхоачашъю цо хӀара дения. Цхьан станока тӀе болх беш ва А. Д. Агапови цун хьалха хинна ученик А. В. Ахмедови. Шийца болх беш вола, шийн яр санна тайпан нӀр йола. Ибрагимов Ӏийса болх бе Ӏомавара, цунна дикача опыта къайлакаш дӀакоовнйтара кӀезига даьдаш говзача токара Ибрагимов Ӏийцена. ХӀанз белха човлхаплей бехитокхамех задани кхоачашъеча кастказта гойа Ӏийса.

Уж берригаш дика къахьегамхой хилара соагӀа бокхахча белзамца общественни гӀуллакхаш кхоачашдеш а ба. Грозненски городской Совета депутат волча Ибрагимов Ӏийцена белхах мукъайола еррига ха хожеркхой наказаш, цар дехараш кхоачашдара дӀалу. Городской Совета тӀайю решенеш, сопамаш, партен паччахьалкхени лоархӀаме документаш дӀалоазийт цо цеха къахьегамхошта.

Заводе эгтара хьалхарчарна москвичийн ленинградцийн инипиатива хьал а лаьца цар ден норма дӀь дийнахь кхоачашьяра шоашта дехкараш тӀаьйтарам а тха дикагӀбола токараш, кагирхой наставникаш В. И. Корнев, Л. Л. Сазонов, Э. С. Асланов бар. Шоаш дехка доп кхоачашдерес ба уж.

Профсоюзий XV съезде теггара тӀоагӀа тернам тӀабахийта дийнар социалистически ялье хӀахо дерӀебоалара дош. Цу ялье ниэ дика бовзаш ба запасни деталий цеха къахьегамхой. Цудухьа тха цеха ветеранаша шоай низ дӀакхоечар XV къона новкъостий макулла ечкагӀа балха говзал Ӏомаяь а толаме болх хьаберболаш а хилийтара, нарна даим кхетаме болх лелабу. ХӀьта къоначар дика кхетаду шоаш тахан квалифицированни болхлой хилар коллективо шоашта новкъостал доттадар баьаи долаш хьахинна хӀама долга. Цудухьа цар сий ду шоай коллектива, цун ветеранийн. Из шийта хила а йоагӀа.

В. ДОРОШЕВ,
«Красный молот» завода № 10 йолча цеха слесарь, комсомола комитета секретара заместитель.

ПАРТИЙНИ ОРГАНИЗАЦЕШКА

Оттальча пленагӀа бахча илле болкха кхетама болх бу Старопромысловски района коммунисташа. Бахча илла юкъе хӀаво каст-каста дош да улична комитетийн председателей, учреждений партийни организацешкан цхьана вӀаштӀехьдоахаш доле улицей шӀейш, граждани сходаш, цитта кхийола массово - политически мероприятеш.

ХӀана массови балха керла формаш юкъейоллаяьй партийни, советски, боахама кулгалхоша йакъа а лоапан хаттарийн шопийн сайренаш сага дӀадолаьдаьа. Из гӀуллакх цар хьаллаьвар дукха ца йоаллаш КПСС ЦК «Череповецки металлургически завода кулгалдечен инженерно - техническун болхлойн коллективо членашта идейно-политически кхетам лугча доагӀа даьлъах» аьча сонам тӀа ю могадаь киларш.

Укх денойшка парте райкома бюрос 1972 шера хаттарийн шопийн сайренаш чакхьяхара план чӀоагӀйир.

* * *

КПСС обкома политпросвещени цӀагӀа хилар «КПСС XXIV съезда Ӏилман-технически прогресс сихъярахи маькам уттадесата тоадарахи» аьча темах йола Ӏилман-практически конференци. Цига кертера доклад [illegible] ГрозНИИ директора Ӏилман белхе воча заместитель вов. Брашнико Нохч-ГӀалгӀай Министрий Советерча маькай отдела начальника воа. Ибрагим. Цитта гулбеллачарий боам тӀаьсаш бола хоам бор укхаза физико-математически Ӏилман кандидата, ГрозНИИ лаборатера заведующе, воа. Сучкова.

ЦӀамагӀехийттачар международни тематически газета пропагандисташ керда маькам уттадарах бола рекомендацеш тӀалийнар.

* * *

КПСС Заводски района нихьинарча партийни организаций секретарашна аргӀанара семинар хьа, «XXIV съезда КПСС состоянирахи партийна организаций доха мӀадарахь» аьча темах бий, нар цига парте райкома хьалхарча секретара воа, Осипенков.

Общественни организацешта партийни кулгал доттаддарах йола шоай балха практиках дийцар семинаре Грозненски ЖБК заводан партийни организаца секретара воа. Жиянов, «Терек» фирма партийни организаце секретара воа. Фатюшкина, производственно-техническа сектора партийни организаце секретара воа. Капезмана.

Цул тӀеххьагӀа шоай балха опытах дийцар семинаре хинначарех цхьаболчар.

СССР хьаяь 50 шу дизарга

Укх шера тхьаь иттлагӀча декабре советски халкъо дездерела СССР хьаяь 50 шу дизар. Цу езача юбилейна маьагӀча толамца нахкъбола тха колхоза къахьегамхой дукха бехам ба са.

Советий Ӏаьдал уттача юкъе Владимир Ильича хьахьекхар ахархой боахамаш бехӀаахара никъ коллективизаце никъ хилар. Цу шерашка колхозий эгтара хьалхара прообразаш яр коммунаши Тоӏашш — лаьтте цхьана лелададара товариществаш.

Тхе колхоза хьахилареи из деӀаахареи истори вай сийлахьбоккхача Даьхен эзарашш эзерашш долча кхыча коллективни боахамий дар санна ю. Ахархой къе ткъо-ткъаь итт боахам шоай лоӀаме цхьан артельни боахаме вӀашагӀкхийтар. Коллективни къахьегам вӀашагӀтехача ялья кертера энергетически низ бар шерч, говраш, эшка а лакчан а похараш, наккаш. Из яр цу тайп хина еррига техника. Цхьабаккъля юрта керда нахар кхоллаш болча колхозий болама пионерий бездыр. Бӏашерашка лаьттача къеля кӀалхарбоаля а, коллективни боахам маиренашца лелабара шеррача новкъа боаяя а гӀерташ уж хилара боккъалдар аьча исторически гӀуллакх дир.

Доккхий дукхахьа доакъоех латта, экономически чӀоагӀденна, эгтара дикагӀболча техникаца Ӏалашдаь боахамаш а хиина дӀахьтей колхозаш. Из цитта хилар бакъду, тешаву тха боахамо, цо укх тӀехьарча шерашка даьхача къахьегама толамаша.

Парте XXIII съездей цул тӀе хьагӀарча КПСС ЦК Пленумийн решенеш ларде а лувкаш тха колхоза къахьегамхоше дӀаяхача пятилетке толамца кхоачашдир кертера экономически дехкар — 1966—1970 шерашка юкъйера лаьрхӀа кӀаба шера чудена ялат 1961—1965 шерашка денача 1,5-аза дукхагӀа хилар, шошта аьлча 3,9 эзар тонн мара ца хиннача 6 эзар тоннега кхаьчар, из бахьан долаш колхозо укхе шера плани ялат кийчдара хьаккъаьа 157 процент, [illegible] 126 [illegible] [illegible] 1970 шера лаьтта [illegible] табельность 98 процент хилар. цу даькъе, ялат — 246 процент, кокосаш — 38 процент, сом — 370 процент, хьайбаш лелаяра рентабельность — 77 процент лаккхелар. цу даькъе тха — 120 процент, хьаккий дуьл — 78 процент, шура — 24 процент. ВӀаьча хьаьийнача боахаме рентабельность 1965 шеракца кийсбинча шоаза, лакхъенна.

Боахама болх тоабеш, колхозой къахьегам вӀаштӀехьбаккхара, колхоза кхашнеи фермашкей терра, комплекси механизаци юкъейоалара чотаа дикка лакхъелар ахчан доходаш 1970 шера боахама ахчан доходаш 2804 эзар сом яр — цул хьаллара пятилетка чакхйоалаш хиллачул шоазза дукхагӀа.

Колхозхой къахьегама овсарле 1965 шера хинначоа юхе 1970 шера 38,9 процент лаккхелар.

Бакъда колхоза партийни правлени карагӀдаьннача толамех кхоачам бац. Тха КПСС XXIV съезда решенеш кхоачашъеш колхоза партийни организаце коммунистийн берригача колхозхойх низ цӀабеттабу партийни съезда хьалхашка оттаяь керда, кхы а доккхагӀдола боахама дехкараш кхоачашдара. Производствана специализаци яра, юртбоахама лаьттих, техникаш, къахьегама резервех дикагӀа пайда эцара къахьегабе боккха бола бу. цу ларда тӀа [illegible] лаьттаннареи кхайбайн продукци йоаккхилга лакхду.

Тха колхоз из леладу боахам ба, 1970 шера из лелаьаро ахчан доходах 45 процент лаьцар. Бакъда кхыдола доакъош а лаккхделар. Масала, колхозгара беналча шурехи дулхехи даьлар 1970 шера еррига ахчан доходех 77,1 процент.

Боахамо чура специализаци дӀакхо вегӀайоалаеш колхоза парткома правленена цхьана хьехар дола дара системата. Иньша [illegible] [illegible] лаьтта лелаш [illegible] лелалара [illegible] цеха [illegible] лелаш [illegible] бригада [illegible] практически [illegible] [illegible] хьалхара наӀ доатьар Ӏалашдум [illegible] пош. Цу цеха керте латт колхоза кертера агроном Е. А. Табаков.

Жа лелаяра [illegible] ферма. Цу цехе жа леладу 40 бригада я. Цхьана керте латт колхоза кертера зоотехник Д. В. Потоцкий.

Дааьача доахарийн цеха кхьтал дей из йоахоча кертера ветеринарии доа Ахмедов. Цу цехана я кхо ферма.

Механизаци цеха керта латт колхоза кертера инженер В. И. Кутько. Из цеха хьож техникаш шийта пайда эц, техника, механизматен ремонт ю, технически гӀуллакх ду.

Уж специализированни цехаш кхаар бахьан долаш лоархӀаме боахамен организационни цехъяраш кхоачашде йиш хилар: лелабелар колхоза кертера специалистий лоархӀаме бехктокхамаш, хьахилар цар творчески инициатива гучакххаьа ялла хьалаш, кертера специалистий — кӀанзарча цехий начальникий дикагӀа тӀехьожам доаттабе йиш хилар бригадашта, фермашта бера балха.

Кертера специалисташ производствана гаргаштар бахьан долаш ерригата участкашка лаккхелийя къахьегама дисциплина, дикагӀа вӀаштӀехьбаьккхаб къахьегам.

Колхоза правлена председателана производствени бузам дикагӀа лоаттабу цехий начальникашца. Производствени планаш оттаеш, бола вӀаштӀехьбоаккхилга кхы а тоалара. Ӏилмана керда карагӀдаьннараш дикагӀола опыте юкъейоалара дукхагӀа тӀа дӀахийта йиш хул цун.

Низзача йозаргаьаргӀа цеташта бекъаш къахьегам вӀаштӀехьбаккхараи укх тӀехьарча шин шера хӀама карагӀдаьннад чурча резервех пайдаэцаре а кхайбай а продукташ дукхагӀа яхара резервех пайда эцаре къахьегамхо.

[illegible] шера [illegible] процент [illegible] 1971 шера [illegible] — 73 процент, шура — [illegible] процент, тха — [illegible] процент. [illegible] бахьан долаш йиш хилар, из [illegible] дукхалейха [illegible] 1969 шера [illegible] хилар 3,3-аза [illegible] ялат, [illegible] — 210 процент, шура — 233 процент, тха — 390 процент.

Колхозни производства керда довкъош вегӀаоалада ишта доаккхий толамаш вахь вӀаштӀехь тарсдацаро уйла а еш дика вӀаштӀехьаьаьккха социалистически ялье хиннарацаре. Колхоза парткомо профсоюзни организацеи социалистически ялье йоккха пайда берзбола, дукхахьа пайда гайталоацардола хӀама [illegible].

Ялье итогаш шерра дӀайовзийт, тайп-тайпара морально материальни поощренеш ю. Ялье итогаш ю хан-ханнахьа, партен хал къея нахаэ лоархӀаме собаташ дулача хана кийслургӀолаш, колхоза дукха тираж йолча газета тӀе йолйаш, политинформатораши агитатораши колхозхошка дӀайовзийт уж.

Колхоза партконеи правленей карара кара тела цӀе байракх чӀоагӀьаьй. яхье котбьннарий сийна правлене здане тӀа сийлен байракх йоӀ. Хьайбаш лелаеча фермашка карара кара тела цӀе вымпелаш чӀоагӀьаьй. Уж дӀател, цӀе байракхаш санна, ахчан премешца цхьана. ДикагӀболча къахьегамхошта баркал кхайкаду, цар трудовой книжка тӀа дӀа чудаш. Сийлен Доска, хьалхалаттарий дакх, сий коче колхозной Книжка, заслуженни колхозной Книжка кийчдьъ.

ЧӀоагӀъаьта положенега тохьме заслуженни колхозхочоа цо шера кхьикхачоа 10 процент тӀатох. Сийлен колхозхочоа колхоза средствиех пенси 50 процент лаккху, кхыйола льготаш тел. Мастераш луьга юкъедоаладаь по бетта доаккхачоа 30 процент тӀа а тохаргдолаш.

Ялье хьалхабаьнабараьйта ВДНХ, санаторешка, саьоӀача мӀаьъашка, туристически гобанка путевкаш тел. 1970-чоа 1971-чоа шерашка ВДНХ-е хинна 11 колхозхо, санаторешкан саьоӀача мӀе [illegible] 67 саг, [illegible] путевкагӀа [illegible] 63 саг [illegible].

[illegible] партнезо, правлене, [illegible] комитето дукха [illegible] кагирхошта [illegible] коммунистически кхетам балара [illegible] [illegible] школашка, [illegible] школашки коммунистий [illegible] партийни собранешта. Иштта собранешка нахь керта Совета, станични культурни учреждений болхлой, кхалхьа совета членаш.

Школа йистеъьнкхе баьннаьраьшта цар безам болча боахама даьхе бе йолх ду. ХӀанз колхозе болх беш 200 соагӀа кагирхо ва.

Советски Эскаре гӀуллакх даь йистеъьнкха цӀарманчоа цхьан хайна 300—500 сом пособи лу. Дика традици я' хинна дӀаэттаьа саг йоалляра-махьре, [illegible] сийренаш сага.

Цхьан статья тӀа дийцанаргаш ленинский новкъ коммунистически къахьегам котбаьккхар болхача колхозана ялашкен фермашкен болла беча къахьегамхошта карагӀдаьнараш.

КПСС XXIV-ча съезда, КПСС ЦК ноябрьски (1971 шера) Пленуме, СССР Лаьрххьарча Совета III-ча сесси решенеш кхоачашъеш, 1966—1970 шерашка хинначчина нийсличе 1971—1975 шерашка йера юкъера лаьрхӀа ялат 22 процент, дулх — 46 процент, шура 28 процент, тха 31 процент дукхагӀа дакъка лаьрхӀад. Укх шера планал соагӀа даьхенга 1750 тонн ялат, 200 тонн кокосаш, 400 тонн шура, 158 тонн дулл доахка лаьрхӀад.

1971—1975 шерашка баьнарачени, комбинат, пекарни, школа, клуб, столови, гостиница, сагйоаллара - махьре аха керда вахар деллараште чубаха цӀенош хьаллаьрхӀад. Колхозхой цӀеношка газификаци да кьккий, теплофикаци е йолаьй. 1500 гектар кулача лаьтта культурни даьгӀенаш хьй, 500 гектар лаьтта хий дехкаргӀа.

Иштта сийла перспективаш йолаш лакъаболх тха колхоза къахьегамхой СССР хьаяина 50 шу дизара.

И. ЮШКОВ,
Малгобекски района «Коммунизм» колхоза партийни организаци секретара.

КАМА ТӀА ХЬАЛЪЕШ ЛАТТ АВТОГИГАНТ

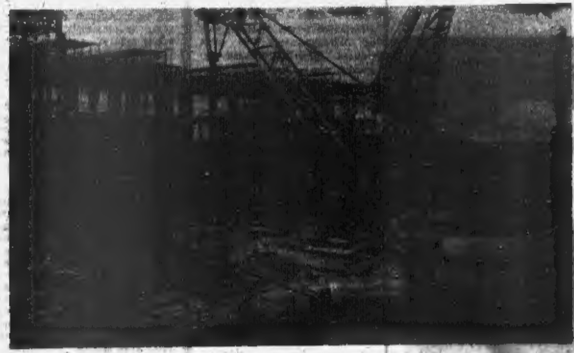

Набережни Челнашка Кама яхеча хе йисте хьалъеш латт дезза мукъаш кхухьа дизельни автомобилаша автопоездаши ю йоккха гигант. Укх шера хьалъьнкха езаш я йоккха объект—ремонтно - инструментални завода гӀбита йолча цехий корпус. Иштта урагӀа гӀоргьа кхыча — автосборочни, прессово - рамни, литейни, кузнечни производствай, двигателий завода корпусий каркасаш а.

Гаьна йоацаш хьалъоттаьш латт кердача города дуккхаза вӀаштӀаръаьча здане кварталаш. ХӀанзле а болхлошта хьалъяьй 242 эзар квадратни метр чуӀе моттиг, пленал соагӀа дӀасинай 40 эзар метр. Хьалъяьй е школа, бӀколе даха ка йоаыча бераьшта пхиь комбинат, торгови бытовойи предприятеш, дарбан учреждене. 1972 шера [illegible] йоача объекташка технологически оборудовани дӀаоттае йолалабйтара йола хӀама ду тӀинолюбрешех монтажникаша. 1974 шера меца эгтара хьалхара автомобилаш ела [illegible] а автогигант.

СУРТА ТӀА: хьалъеш латт керта итта туйсалуш йола чоа ду КамАЗ литейни завода нах.

В. КОШЕВОЙ сурт.
ТАСС фотохроника.

…Бехктокхаме озаргба

[illegible] материальни ресурсашта дӀаоттадий бола оборудованешка [illegible] шера перепись [illegible] [illegible] гӀуллакх [illegible] [illegible] [illegible] Предприятешшй, гӀишлоягӀача организацешй, трестий, управленей, министерствай, ведомствай дехкар да перепись яра оттаь порядка шийн хаанаьа кхоачашьяр, материальни маьшарш учет [illegible].

Нохч - ГӀалгӀай АССР хьалхе чӀахоштама комитета статистически управлене, [illegible] универсальни управлени, районийн городской комитетий, [illegible] тӀакхоштаме группий [illegible] цхьана 1972 [illegible] [illegible] 57 организацешка [illegible] перепись [illegible] рестрайнтеш дӀаоттадора йолча оборудованешка. [illegible] болх беш вар 250 гаьла саг.

[illegible] гӀишлоягӀача [illegible] материальни ресурсашта оборудованешка [illegible] [illegible] лахадир.

Цхьабахьа, 57 предприятешта кӀенхашттеча кхоачамбоаладаяр нийсденнад. Цига кердай къайлаьйхьа дукха материальни ресурсаши дӀаоттадоа йола оборудованери. Материальни ресурсашта дӀаоттаяра йолча оборудованешна перепись яра бола къахьетта но вӀаштӀехьбаьккхаб Грозненски [illegible] заводе (Г. Г. Арфаяни), [illegible] «Терек» фирме (А. М. Арапов), [illegible] министерства «Металлист» заводе (воа. [illegible]).

Масала, Грозненски [illegible] заводе вӀашагӀкара [illegible] [illegible] материальни ресурсаши дӀаоттаяна йолча оборудованешка перепись яра йола комиссе. Цу гӀуллакха лаьрхӀа йола [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] материальни [illegible] 1971 шера 30 декабре Грозненски химически комбинато цу заводе [illegible] 640 метр тайп-тайпарча диаметрах йола тубаш заводе бухгалтере хӀаннаьа а ца перепись юкъе а йихьаяц. Цул соагӀа перепись еча хана [illegible] йисай [illegible] тонн «Ӏаьржача металла» прокат, 3313 килограмм бос бола металл, 14367 килограмм полистирол, 1572 килограмм лакха давлени йола тӀуйстилаш, 4 тонн [illegible], кхыйола материалаш.

[illegible] «Терек» фирме перепись юкъе ца хьож йитай «Ӏаьржача металла» 7,2 тонн прокат, 300 килограмм [illegible] прокат, 1748 [illegible] лакхьи, 2 шин соагӀа килограмм басар, 300 квадратни метр [illegible], 680 шифер, кхы [illegible].

Моттигерча промышленности министерства «Металлист» заводе перепись еча хана юкъейоаллаяьа 3 тонн Ӏаьржача металла прокат, 250 килограмм бос, 640 килограмм [illegible] [illegible], 637 метр [illegible] кабель. Цул соагӀа «Металлист» заводе дӀаоттаяна йола оборудовани капитальни гӀишлош хьалъеча [illegible] [illegible] [illegible] дӀаяздоагӀа [illegible].

Цу тайпара [illegible] «Красный молот» заводе а. Цу документаш тӀа [illegible] дӀаоттаяна бола оборудовани 46.707 сома мехка 193 единица я, хӀаьта фактически дӀаоттаяна яр 62574 сома мехка я. Из гӀуллакх къайлаялара лоагӀачул кӀезигагӀа маькам уттадьа пласайнача стеллажашта. Масала, горизонтальни расточни станока мах 16413 сом оттабаьб, хӀаьта цун бакъда йола мах [illegible] сом да. Цу заводе № 1 йолча цехе [illegible] [illegible] 24.6 [illegible] сома мехка дӀаоттаяна йолча оборудоване 20 единица.

[illegible] ресурсашта дӀаоттаяна йолча оборудованешта перепись еча кӀенхашта гӀалатеш доал Грозненски электромеханически заводе, гӀишлошъечея автомобильни хьаьхашта ремонт еча управлене механизированни колоннерии боахама, «Грознефть» объединенешка, Грозненски винсовхоза, кхычахьа.

Перепись юкъе ца йоахийтам материальни ресурсаши дӀаоттаяна йола оборудовани хӀайла йиначеран дӀахьаьшта бехк бергба.

Грозненски радиотехнически заводе перепись еча хана хьоцо кхийлара дукха материальни ресурсаши дӀаоттаяна йола оборудовани гучейннай. Уж материалаш укх гаргарча хана юкъорегъа республика халкъа тӀаьхьожаме комитета заседане, хӀаьта «Металлист» яхача заводе, столярни изделей заводе материалаш [illegible] хьалкъа тӀаьхьожаме Грозненски городской комитете. «Терек» фирме тийсаьна кхоачамбоацараш духаргда. Заводской районе халкъа тӀаьхьожама комитета [illegible].

Э. МИЗЯКОВ,
[illegible]

КХОДАЬЧА ДОАГОРЦА

Укх денойка Грозненски лесоповалан доахарайн вӀаштӀа хӀиндбара тӀаьха социалистически ялье даьнача [illegible] бригадана даьлча толамах. Къаьстта дика къахьейгад машинист-инструктор Шибаргунов Александр керте латтача колонна коллективо. Машиниста а цул тӀеньтач а кхоалла 15 тонн дизельни доагор, каламл соагӀа цар дӀа-ядда бихьай 37 эзар тонн хьалхала беалхана мукъ. Цу коллективера хьанахьай социалистически ялье хьалхара моттиг, цитта дукха аьвай карара-кара тела ЦӀе вымпели хьалхара ахчан премешца. Хьалхара къахьегама белгалбаьннаб паровозийн бригадаш дӀа-яха кхуъала машинисташ Подзанский Анатолий, Нохч - ГӀалгӀай АССР Лаьрххьарча Совета депутат Орлабиев Михаил, цар гӀонча Клименко Виктор, Букреев Александр.

Боле мукъ тӀабоаш шоаши дӀа-яха кхуъалачарна юкъе белгалбаьнна дика къахьегаш ба машинисташ Ильков Степан, Пыжаков Владимир, Зинин Виктор, кхыбараш. Царех хӀараш кходаьча доагора четах беле мукъ тӀаболш цхьанца моаеш дӀа-яха йитай.

Г. АНЕХОВ.

ХЬУН ДОТТАГӀА

Дукха ха йоацаш догӀа дийнад лоамашка. ДовкъаргӀа урагӀйола тха кадай «газик» цакъала Ӏугӏ. ЧӀоагӀа бехаб никъ. ХьунагӀа хӀана бевяме ю. ГӀайтӀане йийра, цхьолла сагодеш севкагӀа гаьнаш. БӀаьсти чӀоагӀа бевзаме моттиг я ер лоамашка тесца хоза баьццара кӀуъс хул.

Хетаргахь, хьунашка дахй оакхарийн салхазарашш лесникаш санна дика цхьанена а довзаш. Из ва вай баьццара рузкъа ярде, дебаде оттаваь паччахьалкхен саг.

Цунцаев НохӀид Мехкетӏарча хьуна лесничий ва, боарам боедаш дукхаела цунна хьу, шийн гӀуллакх. Из волча хьо воде кӀавд ма луш мухалетка, аьлешка. довкъашка гӀолла лелавергна цо хьо, дот гӀоздаьнна, поэто санна дуцаргда хӀара гаьнах.

Тата деш доагӀача тоатола юхе вайра тхона НохӀид. Лаьтта хьежаш лел из, хӀайз йовийрзар, цхьа хӀама нийсдеш воал. Гувнашка, кӀоагашка гӀолла хьу тийда юккъаш атӀача босара гӀолла чаккхдоал ниӀса дӀаегӀача, сьийнаьргий мугӀараш. Сага новкъостал ду царех хӀара цоа гаьнагӀа хьалгӀатта, кийсъала.

НохӀид, хьалийе а велий, дӀахо воал, кхычарна хӀама даьдий хьож. 14 эзар гектар хьу я из хьажа везаш. ДӀадахача 1971 шера МехкетӀарча лесникаша 52 гектара тӀа боча бӀараши маьхболара буки дӀаегӀар. Укх шера кхы а дукхагӀа гаьнаш дӀайогӀаргьа лаьр. Кердайоал хьу. Кхоана царех хургӀола йоккха хьу гу НохӀида.

Из сона вовза дукха ха я. Дукхазм а бӀаргавайнаа бойе хьалхагӀа, Чишкарча хьун пункте болх беш волча хана. Къахьегара чӀоагӀа тӀера волаш, шийн гӀуллакха терко еш, керддар, дикагӀдар лахара тӀакхувш саг ва Цунцаев НохӀид. Толамца чакхъаьккхар, из Алагарски хьун боахама техникум. 15 шу да цо чӀоагӀа бехктокхаме а хетаьш хьун промышленносте болх бу. Цун къахьегама никъ баркалаш кхайкадарна, сийлен грамоташ ялароа, премеш цӀарца белгалбаьний ба.

МехкетӀа НохӀидаршига лахар тхо гӀоза да йездеча. Цо кулгалдеча лесничества коллективна социалистически ялье толамаш лахарех Российски федераце хьун боахама Министерства профсоюза ЦК-ер карара кара тела Цӏе байракхи ахчан премиеш еннар. Цу хана парте XXIV-ча съезда къахьегама дика толамаш доьха накъабехка дош деладар хьун боахаме болхлоша. Из кхоачам а дир.

Из хинна дика ха я. Юха а МехкетӀа доал тхо. Цу коллектива болхлой ишта бах, кӀеслагӀча пятилетка шоллагӀа шу дӀа нийсса долаедьах ха безам ба тха.

Ӏалам шийн бос хувцаш да, дӀатӀехьа дӀайхагӀа хул. ХьунагӀа тхона бӀаргабайра дукха нах. Уж хиэаб цоп дӀайоӀгӀара лаьтта кийчде арабаьнна лесокультурникаш. ДӀе а хьалла е гуш да дӀэзаш санна дола хьалинхьа тайп-тайпарча бесара йовлахкаш.

— Санна районе вахав НохӀид, — аьлар тхоьа Хасбулатова Амане, сихха гӀулакх а даьккха юхавоагӀаргва аьнна.

Эттара дикагӀа къахьегачарех йола хьун болхло а Амани.

Мишо эгеш латта къона хьу, массех шу хьалха Амане дӀаегӀо я.

Тхона юкъа гӀолла тӀехьола хьух атта еза «МАЗ-аш», койсашта догӀа хьоккхий бийца йолха трактораш.

Тхо бӀаргадайна шийн трактор юхасоцайир цхьан механизатора. Шай балхага даьна иулг а кхоадаь моаршал хьаттар цо тхога. Массохк дош вале вӀашийн доаз тхо.

Шийн балхах дар оаха хьаттача, цо тхона буаш шийн новкъостий механизатораш Момуев Шарани, Добагаев Тута, Дийнахьара норма шоазз кхоачашъю цар, йоах. Шаккха кӀалвутаргвац цар, массаза а кийча ба новкъостал де.

ХьунагӀара арайоал трактораш.

— Хье ма лелахь, Ахмадов, — хьахоз цхьанне оаз.

— Со хьежа гӀулакх дий?... Бехи ма баккхалахь, со вахка сихо ва. Юхадуьла хьуна гӀа техача хана, тӀаккха чӀоагӀа хоза хул укхаза.

— Хьайла, шийх лаьца цхьа дош а аьлаьрий, — йоах Хасбулатова Амане.—ХӀьта цуй цӀи сийлен Доска тӀара Ӏоаглаш.

Тхох мел кхийттар — бензопильщик Эзархенов ХӀарон, лесникаш Тейсумов Али, Мухмадов Али, — чӀоагӀа йоаххо еш бар хьун.

НохӀид дика вийцар тхона МехкетӀен Киров-Юртен, «Нахана тарвала, болх бе хоаш саг ва», — йоахар цар.

Тхона бӀаргадайра хьинаре, шоаш кхо ца беш МехкетӀарча лесникаша къахьегаш хилар, парте XXIV съезда решенеш пятилетка шоллагӀча шера задании ханал хьалха кхоачашъе гӀерташ уж хилар. ХӀьта 1971 шера задани ханал хьалха кхоачашъяьй цар.

Хьалхара моттиг цхьаннена а дӀаларгьац оаха, — аьлар лесничега гӀончас Хасуев Баша. Шоай дош кхоачашдергхиларах а бола тешам бар цу лешашца.

Десятника Гаьнмагомаев Ӏаьела тхо дут ширпотреба цехе. Из хьайиллай Цунцаева инициативагӀа. Укхаза хьун отходех компаштта хьокхий, дийне тускараш, консерви заводашта чьшкаш ю. ЧӀоагӀа эш уж консерви заводашта, хӀаьта тархалашта, тускарашта очередагӀа латт консерви лаю совхозаш.

Делкъа хано хьаихачар НохӀид а.

Цӏеча юхьара, хозача кепара саг ва из. Холуш дар из цхьа дикадер дахьаш ваьлагӀа.

— Яхь мишта лел хьожадир тхо, — йоах цо. — Эттара хьалха тхо, латт.

ЧӀоагӀа раьза волаш дуца цо лесничества болхлоех.

— Ма хеттара лелаш долла хӀама. Бакъда нах шоашта могар дегӀерташ ба. Из кертера а да.

Иштта ва НохӀид ше а. Цо шийх лаьца цхьаккха а дуккха тӀаьхара. Цунах дар [illegible] тхона хӀаьта накагга гӀолла.

Хало кӀезига лайнеи цо шийна хана. ЗӀамига волаш шийн йишилгана висар из нана а цига. ХӀаьта да фронтера юха цӀаванзар.

Низ беха бераш кетдоме дергаь Советски Ӏаьдало цхьаь дийтавир бой.

Ишшийла цхьана даочна дийшар цо, боля а беш. Лоам чу, хьун юкъе ваьча, бере ха цига дӀайолаеналча НохӀида цӀаккха а йицлац цар хьу. БӀарчча дейош дийлир цо хьунагӀа, хӀара гаьна дӀа йоагӀар.

Эттара тӀехьа а кхоачашдаьлар НохӀида дагаьлар. ХӀаьта бераша санаторно - лесной школе веха хаш я.

ЧӀоагӀа дукхадела Цунцаева Ӏалам, хьу. Дувлаьал дукха йийза Ӏад из хьу, цо хаддаме йоахаш из хозагӀа, низ болашагӀа лелийтара. Ха а къахьегам а кхобеш цо из цитта хилийтара, цитта йола уйлаа чуйоссаю цо шийла бола берашта.

Укх шера Ӏа вӀаьла да хиинача тайпара шийла денадар. Хайнача хьал тӀа эттадар хьунагӀара оакхарий, олхазараш. Дог хӀама даьлар нарна, шийла чр. Шийла мота новкъостал дора Цунцаева нарна, дергагӀбьхар шийн новкъостий. цу юкъе хьеча кертахьара нах.

Негалла салха ду браконьерех тийдача, а хоалча тӀакхоаже салхах ца могаш хийла хуа НохӀида. КӀеззига нийсденнадаца цунна цитта лаьча тӀехьаьаньхаш а, баьнна берад кхоаевене паччахьалкхенна комчиннет.

Хьу вай хоана, вай боахамиа гана я. — йоах НохӀида. — Из лорай, цунга Ӏьайне дийкар-да хӀераьйе.

Цунцаев школашка хул каст-каста. Цо берашта дуьй хьу ялах баь паргасана рузкъа, беркат хиларах, елайолийт ларха хьу. Цудухьа хӀара шера дукхагӀа хул хьу лорайа бола шойй раьза а хиина итта къона гӀончай.

Дуьна ха бьнкий МехкетӀарча лесничествос тӀехьайнсе латтам. ПаргӀатта хӀалакйора укказа хьу браконьераша, доалора оакхарий.

Дерриге хувцаделар Цунцаев боахаме керте эттача. Плал кхоачаш а тӀехкхоачаш а е йолайир. нах раьза бар.

Кертердар да бола вӀаштӀехьбаккха хар, хьу цийше хьалхар, йогӀа хоача дӀайогӀар, хьуна дадлаза гӀулакх даь.

Дика организатор хиларах гарра тешал дир Цунцаева парте Ведана райкома хьалхарча секретаре Даххаев Намас.

Боккъонца вола хьун доттагӀа ва, — аьлар вай хьун боахамаи хьу лорадари Нохч - ГӀалгӀай управлене начальника заместителе Арсанов Альмана.

С. ДОРСАНУКАЕВ.

ТIЕХЬАБИСАЧАРА ХЬАЛХАБАЬННАРАШ

Паччахьалкхенга ца йоккхи дукха хьайбай продукци тIаймсар дIадахача шера Урус-Мартана районан «Мичурина» цIерагIча совхоза хьайбаш леладерашта. Цар паччахьалкхен прием пункташка дIачу ца душ йиса шура 70 тонн яр.

Совхозе план кхоачаш ца яра керттера бахьан дар, хьайбанта деш дола Iуна эсала хилар, хаинахьа доакъар Iалаш ца дар, хьайбаш во кхабар, хьайбаш леладерашта юкъе социалистически яхь йоаржаль ца хилар, балхахара материальни безам совбаккхара цхьаккха а хIама дань ца хилар.

Цул совгIа эсала бир коллективе беш бола политически кхетама болх. Йоацаш яр фермашка гойтара агитаци.

Уж дерригаш кхоачамбоацараш къасьта гучадаьхар. Укх шера февраль бетта Нохч-ГIалгIай совнхоз бешамаш лелаеча треста балансови комисс дIадахача шера итогаш еш.

Ала дезаш да, совхоза коллектива укх шера болхамо цхьаццадола хувцамаш даьлга. ДукхагIа IалашдIр дика доакъар. Къахьа-гIа тIеркал ца еш хинна 400 тонни сонаш еллар лаьттагI. Хаинахьа Iаламцар гIоза доакъар а. Хьайбаш чулаьта помещенеш дика тойяр, капитальни ремонт деннача ахча хьалйир керда коровник. Дикача фух бIаь шийлар а яйца, цул совгIа шоаш хьалхедаь ши бIаь Iаса юкъе а дахийта аргадаьккхар Iуя.

ДукхагIа тIеркам тIаахийта баьлар совхозе хьайбаш леладерашта юкъе шерра социалистически яхь йоаржаяра. Каст-каста аха баьлар совхозе специалистейш управляющеш фермашка, отделенешка.

Хьайбашта лерттIа гIулакх дарах уж дикагIа кхабараш боагIача тайпара тIеркам тIалеаттабо баьлар.

— ХIанз тхона сагота яц — ахаш душ республике цIи хоаьча доарка Адуева Аламатас. Тхо долча каст-каста худ совхозера, районера, республикера хIаьший. ХIаьта тхона хьехамца, кхьадача гIулакхаща новкъостал а ду цар.

СССР 50 шу дизара сийлонца накъабахара шерра социалистически яхь а йоаржаь лакха социалистически декхараш тIаийцад совхоза фермай коллективаш.

Цу ерригача мероприятешка дикагIача оагIорахь хувцадалийтад хьайбаш леладерий гIулакх. Ветеринарни ... отехнически ... хьеж кхаба баьлар хьайбаш, хоатта йир помещенешка цIено. Ийса лелаю цар хьайбашкара хьайовкхача шурий учет. Йаьхьа дIахьаьэ шурий хьоаним а. Цул совгIа шура цIена хилийтара санитарни тIахьожам леаттабу.

Каста гучадуаьла даьлар хьинаре хьоачча къахь хьаьхулар. ПланагIа йоагIачул совгIа хьоанал а йолаш дензгара дензга алсамьоала кхелар хьайбашкара йоаккха шура. Дика къахьегарца балха хьалхаьлаттачарна уллув дIаувтта баьлар хьалхагIа тIехьабусаш хIинна доярки, скотникаш. Iасий леладераш.

Хьайбашкара йоаккха шура алсамъаккхарах дола гIулакх кIара ферма боаллочун сийца дуваделар. ДукхагIа ба хIанз А. Адуевацца нийсса къахьегаш бола доаркаш а.

Ишта укх шера шелало тIаьгтаьл халонаш эша а яь толамаш даха хьалар хьайбаш леладерий коллектив. Паччахьалкхенга шурей дулхи доакъара план укх шера 12 марте кхоачаш а еш заготовительни пункташка дIаелар 191,5 тонн шура план 190 тонн шура йоацача, 31 тонн дулх. Ер бутт чакхбалалехьа планал совгIа кхы а 55 тонн шура йоахаргья совхозо.

Дикка толамаш дахарца белгалъяьннай А. Межидов управляющи вола шоллагIа отделени. Из коллектив укх шера цхьоалагIча квартале паччахьалкхенга шура йоккхара задани 8 марте кхоачаш а яь шоллагIча квартала чотагI къахьегаш я хIанз.

Царех тIехьа ца юсаш хьайоагIа зоотехника Бетигов Ханиса кулгалдеш йола кхоалагIа отделени а. 1971 шерацца нийсдича укх шера шура яккхара гIулакх 45—47 процент лакх а дац, хIанз шоллагIча квартала чотагI къахьегаш я из а.

Къаьстта дика къахьегаш ба совхозе хьалха латта доаркаш Адуева Аламат, Адуева Тамара, Курсаева Совдат, Багуева Заху, Зурабова Зайнап, Даматова Белита, Муцаева Совдат, кхыбараш. Масала, планагIа шин бетта яккха езар 300 килограмм социалистически декхарагIа 340 килограммаьолча Адуева Тамарас яьккхар 470 килограмм шура я. 500 килограмм а Адуева Аламата хIара кхоабача Iаттагара яьккхар а. Дукха да совхозе цу тайпара масалаш.

Дог гIоздоаккх мичуринцама доахача толамаша. Цхьабакъда, лакха да совхоза хьайбаш леладерашта хьалхашка латта декхараш. Укх шера паччахьалкхенга 1010 тонн шурей 102 тонн дулхи дохка дезаш ба уж.

Цулуха тIеркам тIабахийта бoза совхозе хьайбай продукци ва-самъяккхара.

ЯХЬ—ТОЛАМИЙ ХЬАСТ

Советски Социалистически Республикай Союза 50 шу дузача денна къахьегама совгIат хийцдара шерра яхь йоаржаьй Грозненски опытно - экспериментальни завода цехий, участкай коллективаша. Продукцена реализаци яра квартала план хаьал дукха хьалха кхоачаш а яь, планал совгIа завода белхлоша реализаци яьй 40 эзар сома маьха продукцена. Кхаь бетта заданей совгIа арахийцай цар 70 эзар сома маьха тайп - тайпара продукци. Планал совгIа продукцена реализаци ярах, арахецача продукцега дIабода мах лохбарах, къахьегам Iилман ларда тIа вIаштIехьбаьккхарах дIабахача кхаь бетта планал совгIа паччахьалкхена кхедаьд 20 эзар сом.

Социалистически яхье хьалхара моттиг а лелаеш, хьинаре къахьегаш а Вершин Павел Якович, Сапецьев Виктор Васильевич, Годиков Геннадий Сергеевич керте латта механо - сборочни, электроники, монтажни, промышленни наладка яра, сирдаккхара участкай коллективаш.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

СОЦИАЛИЗМА МЕХКАШКАРА ХОАМАШ

«ДЕГIАЙОАГIА, БАНЬДА, НЪАЛАЦ»

СОФИЯ. (АПН — «Софияпресс»). Уж дешаш латт Болгаре къаьнача столица герба тIа. Из дегIаяр хьахьокх цига баха нах дукхагIа хилара: 1943 шера цига вахац 287 эзар саг хиннав, хIаьта 1971 шу чакхдоаллаш Софие вахар миллион саг.

София дегIаяра генеральни планагIа из шерлургья шин оагIорахьа — къилбаседа-малхбузени къулбехьен - малхбоалени. Дукха ха йоаццаш столица къилбаседа-малхбузен даькъа тIа хьалъе йолаьй «Модерно предградие» (ХIанзара пригород) яха нах бахаргбола керда комплекс. Цуна чуйоагIа 36 эзар квартира, цига баха ховргва 120 эзар саг. «Предградиена» юкъейоагIаргья 12 микрорайон. Укказа хьалъергья торгови, культурни, общественни объекташ, бытовой гIулакх ду комбинаташ, школаш, берий бешамаш, ясленаш. Комплекса центре хургья библиотекаш, театраш, концертни зал, административни торговин здани. Метрополитено города кхьнас доакъошка юазаргья из. Комплекс хьалъь яккха лераI 1980 шера.

ДИКЕЙ ТЕШАМЕ

ХАНОЙ. (АПН соб. корр.). Ханойски трансформаторни заводе шый вихалаш бахийтаб мехка тайп-тайпарча провинцешка ше арахецаш йола продукци иккитай, эксплуатациониннаша хукка фу замечанеш я ха.

ДIадахача шера предприяте коллективо хараделзадир промышленни продукцие керда тайпаш серийно арахецалга. Ханое хьаль ялх киловатт из бола генераторааш, бурувдеттача установкай электромотораш, сварочни агрегаташ, трансформатораш, тайп-тайпара электроизмерительни прибораш бIаргаго йиш е хIана республика хукихача промышленни предприятешиен вурбоахама кооперативашиен. Арахецаш йола продукци дикагIа хилийтар — из я завода коллективо... [illegible]

[illegible]

ТРОПИЧЕСКИ ТОХКАМИЙ ИНСТИТУТ

ГАВАНА. (АПН — Пренса Латина). Шый пхи шу дизар ... хьаьд Ранчо Бойеросера (Гаванна пригород) Александр Гумбольдта цIерагIча тропически тохкамий институте. Из вIашагIъелавир ГДР-ан Кубан юкъе Iилман гIулакхаш арладара хьакъехьа яьча соглашенега хIежжа.

Цу шерашка кубински немецки специалисташа 600 гаргга опыт еттаьй. Цу Iилман центре деш дола балхаш шийна а мехка халкъа болхама боккха хоархIам болаш да. Укказа уттаю юртбоахама культураш эгтара хьалха шекар доаккхача тростника, дуга, кофе тропически климата хьалашка зе деча са доахкача хIанаех лораергIола инсектицидаш, фунгисидаш, гербицидаш хьалра йола эксперименташ.

Аллха юрта боахама балхаш даь Iоц институте. Цуи лабораторешка тохкацаш ду шекар доаккхача тростниках юдейисача продукцех пайда эцара даькъе а.

Дукха балхаш ду институте тIинен дIайхен климат долча Куба хьалашка коррезех тохкамаш деш а.

Серафин МАРРЕРО,
кубински журналист.

КАТОВИЦЕРА КЕРДА КИНОСТУДИ

ВАРШАВА. (АПН соб. корр.). ХIанз халкъа Польше кхоь йоккха киноцентр я — Варшаве, Лодзе, мехка къулбехьен-малхбузе уллача йоккха йоацача городе Бельско - Бялен, цига арахец мультипликационни фильмаш. Кастта церна тIаккетаргья цхьаьккха а — Шленски, из хургья Катовице. Моттигера телецентр хургья цун база. Хьалхь йоалаш латт киностуди плента обработка еча лабораторен комплекс.

ХьатIадоагIача шера студи йолалургья бесаш дола художественни фильмаш арахеца, хIаьта укх шера цо арахецаргда IаьржахIай бесаш дола документальни ленташ кинорепорташаш.

Катовицки телецентре вIашагIъоалай творчески объединени.

С. ШТУКАТУРОВ.

IЕХАРЬ ГIАЖАШ

БУДАПЕШТ. (АПН — Будапресс). Хоаш ма хиллара, гIажана кIоргаш йоахаш шера керте белгалдара ха я. Мисуркиз цIерагIча Бойерцалгашиен юртбоахама кооператива белхлоша Iалам Iехаде лаьрхIар. Соахк гуйренга ... помещенешка йехкар цар гIажаш, цига царна ... «Iа». Цул [illegible] ... электролампаца йоалаш-йоалаш «бIаьсти» хийтар. Ки эксперимент яр бахам долаш сентябрь бетта фуай во йоалаяр гIажаш. Инкубаторе царех яьккхар 30 эзар гIажа кIорнг. ХIанз царех хIарано дозал 4 килограмм я. Кастта уж йоаха йолаергья.

Венгерски Халкъа Республике йоккхагIйола цементни комбинат хьаьлош латт мехка къулбехьенорча Бериненде. Цун объектай [illegible] та техникае эксплуатаце дIайолаьргья укх шера.

ВТИ—ТАСС сурт.

СССР 50 шу дузача денна къахьегама совгIаш кийчдара лелара социалистически декхараш тIаийцад «Грознефть» объединене ремонтно - механически завода коллективо. Уж толамца кхоачашдара шерача социалистически яхье хьалха латт нах. Мирчеа керте латтача мехкдаьтта оборудованена ремонт еча коммунистически къахьегама вийлен цIи лелаеча участка коллектив. Укх шера хьалхарча квартала задани СССР профсоюзий XV съезд хьайиллача 20 марта кхоачашйир цо. Укх деношка планал совгIа арахийцай массех эзар сома маьха продукци. Ер бутт чакхбалалехьа планагIа лаьрхIачул совгIа республикерча бурувдеттараш шо кийчъергья 40 эзар сома маьха тайпа - тайпа бурш, бурилш насосаш, вертлюгаш, кхыйола продукци.

Уж къахьегаме толамаш доахача хьинаре къахьегарца белгалбеннаб слесараш Гончаров Владимир, Гончаренко Николай, электросварщик Миненко Владимир, токарь - расточник Сахрветдинов Гакиль, кхы дукхабараш. Оцъера лаьрхIача сменни нормаш 140 — 150 процент кхоачашдо царех хIарано. ХIанз уж къахьегаш ба май бетта чотах.

СУРТА ТIА: электросварщик В. Миненко.

Н. Пашева сурт.

ХЬАЙБАШ ЛЕЛАДЕРИЙ ГIУЛАКХАШ

Советски къамий вошал хоттадена 50 шу дизара кийча еш ба тха отделене чуттадаь хьайбаш кхоабараш. Цу хьакъехьа собраней, совещанеш хиннай тха, керда тоеш гучаьйдай, дIадахача шерачух 120 тонн дукхагIа паччахьалкхена дулх дIалала социалистически доакъараш тIаийцад.

ХIанз 2500 хьайба да оаха чуттадаь кхоабаш. Кастта 3,5 эзарехна дIаоахьачадергдолаш да тха уж.

БIаьстах юкь къаьстта кала кул хьайбаш леладерашта. Баьхьа, тхо из ала йиш йолаш дац. Шортта доакъар Iалашдаьдар оаха дIадахача шера. ХIанз тхо доккхийлу цу хана бIу ца къожабеш къахьегарах. Гуракь хиннача кIезигагIа дац хIана тха хьайбашта IотIадеттару дулх, дийнахьа буса 650—700 грамм. Из хьаьнам 800—900 граммага дIакхоачабеш бежалуй а ба, масала: Элсанов Дауд, Хамзатов Зия, кхыбараш.

Хьайбаш сихагIа дорстадарал совгIа, дулхага дIабода мах лохбара а уйла ю оаха. Из тха вIаштIехь а хоал. Масала, IотIакхетача центнер дулхага планагIа 1400 кормоединица доакъар дIадахийта деза тха. Оаха цунга дIадохийт юкъара лаьрхIача 90 кормоединица кIезигагIа.

Хьайбай продуктивность айара дукха оргалонаш хкудь оаха тхоай балха юкъе. Царех сона болгалъяккхе лов хьайбай фу хувцар. Массех шу хьалха тхога хиннача лоаман фу долча доахах наггахьа хьайба мара дисадац тха отделене 10 ферме. Кхыча фух долча доахах хийцад оаха уж. Экономически расчеташа хьахьекар из даиза даргдоацилга.

Лоаман фух долча бошана дукхагIа дале а 42 процент мара дулх тIадиллац. ХIанз оаха кхоабача «Абердина-Ангускай» яхача фух долча хьайбашта хIарапена 54 процент дулх тIакхет, хIаьта сихагIа дегI а дахь, дегIа тоннагIа а хул. Царна юкъе а дикагIа да «Шарлей» яхача фух дола хьайбаш. Даь 8 бутт боаллаше а 190—200 килограммага дIакхоач цар дозал. Цулухьа из фу лебадеш а царга тхоай ерриг фермаш дIалацийта уйла йойлан а да тха.

Цхьаболча наха хет, вола хьалчахьара хьа а кхуплаш кхоаба а хьайбаш хьайбаш паччахьалкхена дIатаьдарал совгIа кхы Iиама дац аьнна. Къона хьайбаш кхычахьара ийдарал совгIа оахош а кхеду оаха тхоай фермашка. Укх шера тхоай дахкача доахан Iула тIехьа 1200 Iасилг кхедо довац ца тхо. ХIанз 200 совгIа Iаса даьд цар. Тхо тем оахош юкъара лаьрхIача хIара Iатта тIехьа цхьаьнца Iасилг кхедергхиларах, хIанз аьлча яхка вIаштIехьдаьккхад из гIулакх тха хьинар долча осеменатора Алиханов Александра. ДIадахача шера а тха отделене хIара Iатта тIехьа цхьанна доллаш Iасий кхедир.

Дика организатор ва фермай поккхагIа вола бригадир Гагиев Ахьмад а. Тешаме, хьинар долаш ва из.

ХIанз бIаьсти яьнай. Тха хьайбаш леладераш во боаллой баьц.

Хьайбаш кхедеш саина лакха хьувкъам хьобе а хов царна. 3,5 эзар гектар аьчта леладу тха отделене къахьегаммоша. Доккхий кхаш дIалаьцад тайп-тайпарча дIаоача баьцаша, кхыча доакъара культураша.

ДIаокхача шураь дIадийра оаха 1070 гектар кIа (планал 270 гектар дукхагIа). Шийлача Iанo зе даьдац цуцна. Цудухьа дика хьувкъоргдолаш да из. ХIанз сихбенна даьттанцара тIоадал дIакъовлаш, хьатта вIаьддаш боаш металлизатораш.

30 совгIа тайп-тайпарча машенах бола трактор я тха кханка укх сахьате болх беш. ХьакйIаш кхечача экономита дукхагIа теркам тIабохийт оаха а. Лакха хьувкъам кхеве лоркI из культура лелаеча тха гозайчаша. Гота балхаш 11—12 балха дийнахь чакхдоахаргда.

Тха керттера декхар — тхоай алсттанка тхоайта шера, шин шера тоъаргдолаш докъар кхедар а, хIаьта паччахьалкхен амбаранка кхалагIа доагIачул совгIа ялат чудилар а. Из тхога кхоачашдудуургда.

Х. ЧАПАНИЕВ,
«Алхан-Чуртский» совхоза цхьоалагIча отделена управляющи.

Бизза пайда эца керттерча фондех

Цхьадолга дегIауккх Нохч-ГIалгIайчен халкъа боахам. ВархIалагIа пятилеткагIа арахеца промышленни продукци 63,4 процент дакъалар, къахьегама овсарле 40,2 процент лакхъелар. Керда предприятеш, цехаш, установкаш хьалъярел йолаш керттерча реконструкциш ярел чотагIа дикка шеръелор промышленноста производственно - технически база.

[illegible] реконструкци а еш шеръелар промышленноста производственни фондаш 1,3-зза лакхъелар. Къаьстта цу даькъе дукха бIеллаш дахь газови промышленноста, машенашъечен, металлообработка ечен. Цуница цхьана, укх тIехьаро шерашка, керттера производственни фондаш дегIаухе а массача а царех бизза пайда эцаш моттигаш хийсаш. ВархIалагIа пятилеткагIа электроэнергетика предприятешка арахеца продукци 1,2-зза лакхъелар, хIаьта производственни фондаш 1,4 процент, вешта аьлча продукци дегIайоагIар тем тIехьелх. Продукци дегIадалора темпаш производственни фондаш тIехьаьс кимически промышленноста предприятешка а.

Оборудованеш машенаш, веза дахача керттерча фондай [illegible] хIаьта дакъа керттерча производственни фондай маьхага дийлача 50 процент мара дац. Цу даькъе, машенашъечен металлообработка ечен 35 процент. Цо къадъока производства эффективность лакхъяра мел эша хьалаш хилар.

Цхьабакъда, цхьайола моттигаш нийслу керттерча производственни фондай маьхе машенийн оборудованеи даькъа лакх а ца луш лохлуш. Масала, машенашъечен металла обработка ечен 1967—1968 шерашка из дакъа дIаяр 30—40 процент мара. Из хилар хьал е яь эксплуатаце дIадаьнача зданешка, сооруженешка, передаточни устройствашка, ишта кхычарга дIабода мах машенаши оборудованеи болх бе йолалийтара дIабодачул дикка лакхагIа хилар бахьан долаш, из чIоагIа Iатакъар керттерча производственни фондех пайда эцача. Цунга хьежжа керттерча фондай лаьрхIа арахеца промышленни продукци соцьаккхара Iаткъар из гIулакх.

Мехкдаьтта чакхдоахача, химически машенашъечен, металлана обработка ечен дукхагIйолча промышленни предприятешка йолаш йолча машенийн оборудованен удельни дозал 40 процента кхи лакхагIен йолча керттерча производственни фондий. цхьан сома маьха лоархIаш арахеца продукце 1 соми 76 кепиги, кхы лакхагIа а я. Масала, Грозненски химически комбинате машенийн оборудованен удельни дозал 48,8 процент йолча цхьан сома керттерча производственни фондашта лоархIаш арахеца продукци 1 соми 73 кепиген маьха я. «Красный молот» заводе машенийн оборудованен удельни дозал 46,4 процент яр. Керттерча производственни фондий цхьан сома лоархIаш арахеца продукци 1 сом 83 кепиги, ацетонски заводе машенийн оборудованеи удельни дозал 48,8 процент йолча керттерча производственни фондий цхьан сома лоархIаш арахийца продукци 3 сом 28 кепиги хилар.

Цхьабакъда республике йолаш я машенийн оборудованеи удельни дозал [illegible] процент йолча керттерча производственни фондий цхьан сома лоархIаш арахеца продукци лоха йолаш предприятеш а. Масала, Назрановски трикотажни фабрика машенийн оборудованен удельни дозал 32,4 процент мара дац, хIаьта керттерча фондий цхьан сома лоархIаш арахеца продукци 52 кепиг да. Цу тайпара гIулакхаш да Медицински инструмента заводе № 1 йолча гIишлой материалий комбинате.

Цхьайолча промышленни предприятешка административни цIенош, гIонна йола служба цIенош, инвентарь Iалашъена царна [illegible] средствуш дIаухийт. Цхьайолча моттигаш нийслу боахаме дукхахьа кхомбоацаш средствуш дIаулаташ, из бахьан долаш керттерча производственни фондий маьхера машенийн оборудованен дакъа лохлу. Масала, 1970 шера Аргунски «Пищемаш» заводе машенийн оборудованен удельни дозал 36,1 процент хиннадале—1971 шера из хилалзар 32 процент мара. ГIишлой материалий гIишлой индустрей Аргунски комбинате из хьожкай 1970 шера хиннача 3,4 процент лохбелар. Аргунски йоккха панельни домостроена заводе 2,2 процент лохбелар. Цу тайпара гIулакхаш нийсденнад Ермоловски леспромхозе, Наурски маслосырзаводе, Гудермесски горпищекомбинате, кхыйолча предприятешка.

Партен правительствас управлени яра система аргаккхара програма кхоачаш а еш планированеи экономически стимулированеи керда система промышленноcте юкъейоалайр бахьан долаш керда тоеш хьайийлар производство дIахо дегIайоалаяра а цул эффективность лакхъяра а. Керттерча производственни фондий 1 сома лоархIаш арахеца продукци вархIалагIча пятилеткагIа 19,7 процент лакхъелар, цу даькъе мехкдаьтта чакхдоахача промышленносте — 12 процент, мехкдаьтта доахача промышленносте — 1,8-зза, машенашъечен металлана обработка ечен — 24 процент.

Цхьайолча промышленни предприятешка промышленно - производственни керттера фондаш лакхлушшехьа а керттерча фондий цхьан сома лоархIаш арахеца продукци лохлу. 1917 шера Вознесенски газ чакхйоахача заводе промышленно - производственни керттера фондаш 1970 шера хинначул 30,9 процент лакхъелар, керттерча фондий цхьан сома лоархIаш арахеца продукци 7 процент лохъелар. Грозненски «Трансмаш» заводе арахена продукци 46 процент кIезигъелар, Грозненски выпикобетона конструкцей заводе — 11,1 процент, и. кх. дI.

Цуи керттера бахьан да производственни керттерча фондех эсала пайда ийбар, доагIача хьисаба доал ца дар, паччахьалкхен ахча кархIа ца Iеккхарга. Шерра шера керда объекташ хьалъеча, производственни мощносташ чарьяра промышленни предприятешкарел оборудованена реконструкци модернизаци еча дукха ахча дIаухийт [illegible] ... пайда [illegible] ... зига [illegible] ... бола ... капи[illegible] ... пайда ... бахьан, бола вола производственни фондашка дIаухийтар Iалашийте дукха хул. Хьалхь керда мощностех пайда эцар [illegible] ...

Назрановски [illegible] рике чура баргкъаш дара белха мощность 4 шера кергача хана 22 процент мара караерзаьяц. ЧIоагIа эсала ледо проектни мощносташ караерзадеш шекар доаккхача заводе, Карабулакски газ чакхйоахача заводе, республикерча кхыча предприятешка. Дукхьал из бахьан долаш хIара шера промышленни предприятешка хаакъа боахама дIа ца луш кх итташ миллионаш сома маьха продукци.

Республикерча машенашъеча предприятешка дукха а металл тада оборудовани, цох аIалла пайда а кIбац. Металлана обработка еча оборудованех кIезига пайда ийбу «Пищемаш», «Трансмаш», «Электроинструмент» заводашка. Цу предприятешка аьшк тедаш йолча станокех 70—76 процент мара ца пайда кIбеш; кузнечнопрессовой машенех 60—67 процент мара.

ДIахо ла метаргдолаш гIулакх дац из. Йолаш йолча йоккхийча резервех бизза пайда эца болабе беза.

Керттерча производственни фондех дикагIа пайда эцара боккхача лоархIаме да болх беш йола средствуш массаза а болх бе йиш йолаш кийча хилийтар. Цудухьа шийхан - ханнахьен дикен ремонт еза машенашта, оборудованена.

Мехкдаьтта чакхдоахача управленешка, заводашка, фабрикашка, гIишлоиъеча организацешка, кхыйолча боахамашка хIанз а тIехь дIахоттаяза я 30 миллион сома маьха оборудовани. ДIахо ла метаргдолаш гIулакх дац цхьайолча предприятешка дукхача хана дена пайда ца эцаш оборудовани лоаттаяр. Ерригача оборудованега биззача низаца болх байта беза. Цуница мара вIаштIехьдаргдац укх шерей мIсалагIча пятилеткай план хаьал хьалха кхоачашъе.

В. ЮДОЛОВИЧ,
Нохч - ГIалгIай статуправлена начальника заместитель.

Пропагандист, довзаш хилала

Республика библиотекаша дика болх баьб ленински теоретически тIехьаленна, политически знанешта кагирхошта юкъе пропаганда еш.

Ленинца дагавалга — яай кагирхошта хIара денна эша хIама а хинна дIаттад. Эзараш бола кагий нах мехкарийн ба В. И. Ленина произведенеш еша, революциони теори вахара творчески юкъейоалае Iомалуш.

Дешаш а Iомалуш а вар дикагIа кхетара боаккхача лоархIаме да книжкаца болх бе хоьш из хилар. Iомалуш волча къонача сага довза деза шийна эшаш дола литература, издании из мича хана арадаьнна да, ха деза сов ха а ца йолеш шийна эшшар хьахарца. Из ба сага цо Iомадечох довза гIертачох дикагIа кхетара а иш дIайолаь теми дикагIа дIаза а дуктIаваллара эггара нийсагIа бола низъ.

Эггара а дукхагIа вайна нийслуш йолча периодически изданешта — общественно-политически журналашта номергара номерга кепаетт ший дешархой кхетамга а лостамга а хьежжа дола книжкаш белгалдеш йола рекомендацеш. Дика аьттув болаш да библиотекаш каталогах пайда эца хоьш хилар а. ГIаккха ховргда библиотекаш малагIа литература кхабчад, систематически каталого хьалхадоаккхаргда В. И. Ленина произведенеех хьона эшача издание цIи фуй, хьахьокхаргба йоза, тахка, яхха гIертача проблемай малагIа бода кхаъ.

Къонача сага Iохас йолаьча темайн дуктIаваллара чIоагIа новкъостал ду книжкаш а цар чулоацам а бовзийташ йолча рекомендательни указательшаш. Ишта Iомалучарна чIоагIа аьттув болаш да кIирана цхьаза арадувла «Книжное обозрение» яха газета дешар. Цу тIа хул арадоалача книжкай тематикаи чулоацамаи йола керда информацеш.

Политически книжкаца балхаш деча кагийча нахан мехкарийнтен ха деза «Мысль» яхача издательства дукхагIча даькъе тохкамашь монографеш арахецилга, хIаьта «Советская Россия» — популярни брошюрай сереш, «Политиздат» — массови политически литература. «Молодая гвардия» яхача издательстве вIашагIъеллай политически литературана йола редакци. Цо арахец комсомольски пропагандистаьтен ахдувгIараштен гIонна йола дешара пособеш, къонача наха юкъе беча пропагандистски балхий обобщенеш. Республикански издательства кепаетт моттигерча опытах йола обобщенеш, дукхача материалех пайда а эцаш.

Н. К. Крупскай, А. В. Луначарске, М. И. Калинина дукха хьехамаш да книжка мишта деша, кхетаде деза аьлаш. Цу гIулакха чIоагIа пайдана хургда Н. К. Крупскай «Самообразованех» яха издании. Ишта дика хургда революци хиладехьа книжкай пропагандист хиннача Н. А. Рубакина «Мишта кхетаде деза книжка», «Мишта деша деза книжка», «Книжкеи политическая самообразованин» яха балхаш а.

Укх тIехьарча хана кепатеха арайийннай дукха кагирхошта гIонна йола пособеш. Царех а «Ленина тем хьаслаш» яха сборник, «Машар, къахьегам, коммунизм» яха сери, «ДIатешабе хара Iилма» яха комсомольски пропагандиста спутник, кхыдараш. Цар дикка новкъостал дергда комсомольцаштен кагирхоштен моай политически идейкий кхетам лакхбе.

Политически книжка комсомольцай, кагийча наькъа книжкай тарке тIа хила деза дали вола кун новкъост а волаш.

А. МИТРОФАНОВ,
ВЛКСМ обкома пропаганда агитаци отдела заведующи [illegible].

Экономисташ кийчбу

Хьалхане доккхел декхар да Грозненгара учета механизаци ира техникума преподавательштен воспитательштен хьалхашха латтар. Керла тайпа сагӀ хьалкхеве, дика знанеш йолу специалисташ кийчбеза цар.

Из декхар кхочашдечу кертердар да урок лика хилар. ХӀара занятии доккха идейни маӀан долуш, чулоцам кӀоарга болаш хила еза. Урокашка тьехул хургволчу советски специалиста, идейни къоцамхочун сакхетам.

Марксистско - ленински мировоззрени хьахалийтара къаьстта лоархӀам болаш я социально-экономически дисциплинаш: политически экономи, истори, обществоведени. Общество дегӀвалдарах лаьа предметаш дикагӀа Ӏомадайтара тайп-тайпара методаш юкъехьовьа преподавательаша семинарски занятиш, рефераташ, къаьсттахьаьста урокаш ю экономически географех, историх, обществоведенех.

Дешархоша кхетам лучо педагогически коллектива керттера гӀоьнаъ я комсомол. Тха техникуме деша вагӀача 643 студентах 604 комсомолеш ва. Комсомола комитета заседане хьост-хаста дуац успеваемостах, дисциплинах дола дешаш. «ДикагӀа йола группа» аха цӀи яктара дешара группаш делаечна чьаь шу чакхдовалш итогаш ю комсомола комитета. Масала, 1970 — 71 дешара шера техникуме хьалхара моттиг дьахкхар 70 — СУ группа. Профкомо «Турпал - Ленинградe» яха путевка елир цу группана.

ЧӀоагӀа уйла тӀейохийт тха техникуме тӀема - патриотически кхетам балара. Граждански тӀема ветеранашца вӀашагӀкхетараш хул. Тха цига хинна Советски Эскаре гӀулакх дань полковник И. И. Лубуз, инарал - майор И. Попков, Советски Союза Турпал, инарал - майор Н. И. Лобанов, Советски Союза Турпал, «Родина» яхача совхоза директор П. М. Крутов, кхыбараш.

ТӀемах къахьегамах комсомольски сийлен штабо шийна хьалхашка декхар оттадаьд — Сийлахь-боккха Дай-мехка тӀом болча хана фронте а баха, тӀом тӀе боабаь комсомольцаш дӀабевка боахка моттигаш хьалаха.

ХӀанзлехьа корабаьб: Колесников Василий Иванович, Аконянц Сурен Суньянович, Месечко Мария Васильевна, Султанов Юрий Хацкарович, Захаров Василий Николаевич. Цар цӀераш дӀаязъергья техникума территоре тӀа оттадергдолча мемориальни доска тӀа.

Дешархошта революционни традицешца кхетам балара боккха болх бу исторически кружоко. Цунна юкъе ва 24 сагӀ. Кружоко экскурсеш яьй г.г. Баку, Орджоникидзе, Нальчике, Пятигорске, Москве, Тбилисе, МалгӀабике революционни тӀемех сийлен моттигашка гӀолла.

Преподавателя Г. В. Сухорукова култал а деш 1967 шера дена техникуме болх беш я дешархой лекторски группа. Юкъьдена 18 сагӀ вар цунна юкъе, хӀаьта хӀана 35 сагӀ ва. Цар докладаш кийчъяьй: «Сийлахь - боккхала Дай-мехка тӀем тӀа комсомольцашта - грозненцашта карегӀдийна дешале гӀулакхаш», «Къонахчар позань», «С. Есенина творчество вай дегаш тохадолийтош хӀанай», дукха кхыяраш. Соахк ерригa а 89 лекци йийшай цар техникуме, хоржамий участке, подшефни Старо - Сунженски школе, Дай-мехка тӀема хьалдий госпитале, кхычахьа.

Дешархоша кхетам балара боккхача лоархӀаме я предметни кружокаш. Тха техникуме 12 я уж. Царна юкъе болх беш 400 гаргга дешархо ва. Къаьстта лоархӀаме я шоаш хержача специальностагӀа йола дешархой знанеш шоръеши кӀоаргъеша йола статистикин бухгалтерски учетан кружокаш.

Коммунистически кхетам балара боккхача лоархӀаме да кепайовзув. Техникуме араеш газеташ: «Экономист», «Сатирически бюллетень», «Спортивни газет», «Прожектор», групповой газеташ.

Керда шуй кепайоазон да — 5 шайх хьатӀакхоачаш газет дикагӀа ера хьан доаккха хьажа конкурсаш ю. Къаьстта жюри я хьалхара моттиг хьаьна хьожвергьа къоастадеш.

Дешара - кхетама процесса оцдо дакъа да физически воспитани. 1966 шера дена спортивни балха кхаь шера перспективни планаш уьттаю. 1975 дешархо юкъе я воламш ворхӀ секци я болх беш. Техникума спортсмений командаша дакъа лоаш городской республикански яхьашка. Йийга - атлетически кроссе къаьстта дика яьттув баьлар: город Грозне юкъерча специальни дешара заведенешта юкъе хьалхера моттиг лаьцар техникумо.

Техникума дукха спортсменаш ба ДСО «Спартак» сборни командаштен республика сборни командаштен юкъе. Дика традици хиннай тха хӀара шера — 20 апреле техникума чухьара спартакиада чакхйоахилга.

ЧӀоагӀа уйла тӀейохийт интернационализма, халкъий доттагӀала уйланца кхетам балара а. Техникуме дешаш ба 12 къамех бола дешархой: эрсий, нохчий, гӀалгӀай, дагестанцаш, белоруссаш, и кх. дӀ.

Советски Ӏаьлам бахьан долаш лоаттабьяз хьоасамe халкъашта юкъе хинна доттагӀот дӀа а довзийташ дӀахьохка гӀерт тхо вай цхьоагӀо хьайолаенна юхьнгаш.

Тхо долча болх беш я интернациональни доттагӀала кружок. Кружока членаша дӀа-хьо яхьяташ ухийт социалистически содружества мехкашкарча дешархошца, хӀаьта хьакхахьийта сувенираш, открыткаш альбом дань вӀашагӀа а тоха урокашка пайда эцаш да.

1969 шера дена техникуме болх беш я культура зӀамига университет. Музыкальни инструменташ найнай техникума профкома / — «Регаккорд» яха электроорган, электрогитараш, ударни установка. Дешархоштен преподавателаштен чӀоагӀа дукхвезаш а я ансамбль.

Общежити — дешархой шоллагӀа цӀа. ЧӀоагӀа терко ю общежито бахача дешархошта юкъе бечa балха цаьна эстетически кхетам балара: беседаш яьй быта, культурни общественни моттигашка лелаеча оамалий, живописа, искусства, эстетика кхыча дешай хьакхехьа.

КӀиргагӀа цкъаза салаӀера сайреннаш ю, цхьана театре ух. «Подружка» яха клуб я общежите болх беш. Цу тайпара сайренош сакъердаме, безаме, доттагӀал тӀехь чакхъювл.

Кхетама балха тайп-тайпарча формашен методашен тха коллективна новкъосталл ду дика лийча, культурни нах, экономисташ, патриоташ хьалкхеве.

Н. САРКИСОВА,
учета механизаци ира техникума директор.

ХЬАННА БОВЗ УЖ

Сийлахь-боккха Дай-мехка тӀом чакхбаьнна тхьаь йиз шу дела деал. Дькхо лораеш шоай са ца кхадеш шийра лийтараш цӀаенха а бицлургбац советски наха.

Хоаш да Бресткин крепость баькьаш дикаш фашистски гӀаьрахоаца турпала тӀом баьрашта юкъе нохчийн гӀалгӀайн дукха хинннига. Царех дукхагӀбараш бовзаш ба. Бакъда, мӀоагӀа биц маиеш ба ца хоаш бисараш а.

Ер сурт хетаргакьа 1941 шера бӀаьсти Брест яхача городе даьнха хиш дезаш да. Аьда вагӀерехьа вижа уллар Дахамарий Аларова Саийаш ва. Вежаш — нанаш бе хоаш дац. Уж бердигаш а, хетаргахьа, гӀалгӀай ба. Оаха дох шугара, укх сурта тӀарча нах цоашта сагӀ вовзе хоаш бар.

Цу хӀана терхалделаш: царна тӀатохна фураш наьвазарийсан хилар.

ОШАЕВ ХАЛИД,
писатель.

ХӀара кӀирах цкъазе политзанятен чакхйоах А. П. Чехова цӀерагӀча республикански библиотека болхлоша. Уж чакхъьевачул тӀехьагӀа керлача литература обзор ю къаьст - къаьстача отделий болхлоша.

СУРТА ТӀА: арсӀенара политзанятe чакхъьевачул тӀехьагӀа шоай отделерча керлача литература обзор еш я краеведене отдела болхло Чербижева Рая.

И. ПЛИЕВА сурт.

МАЛГӀАБИКЕРА КЕРДАДАРАШ

УКХ денимашка Кердача городе хьайийлача продовольственни тикаш доккха совгӀат хилар мехкдаьттахошта. Кхыметтал йоккхача городе а атта зургьиц из санна хоза, сапаргӀата, постам болаш тика.

Из болх ба йоаллеча хьалхарча дийнахь 5 эзар эцарло хилар цу чу.

• • •

ЙОАРАМ боцаш гӀадбехаб укхоаре геофизикаш. Дукха за йовцдаш вӀалле ца хинне оборудовани кхьачай царна. Цига кхьачача кердача подъемнико дукха зало тӀера йовнкхаргьа наха, вӀалле ца хинача тайпара айергья къахьегама оасарле. Хьалха лаьттан ченаш тохдаш шоай кхьачача оборудованица дукха кӀоарга Ӏечубеза магецар геофизикашта. ХӀана хийцца 7 километрга кхачанца бурувтоза йиш йолаш ба уж.

Подъемник дӀаенна В. Куприна кулгалдеча эттара дикагӀа лоархӀама геофизикий группаш.

• • •

КЕРДАЧА городе Серго цӀерагӀча клубе дукха хьохий кул укх тӀеххьарча хана. Уж ба цига самодеяльности вӀашагӀбеттару профсоюза комитетий председателаш, казначейш.

Царна лелцеш еш опыт йовча лораша, экономисташа, кулгалдеша, партийни, профсоюзни болхлоша. КПСС XXIV съезда решенеша хьалха болхлоацара боккъонаш цӀенагӀа миита лелае еза, цар хьаштеш дикагӀа кхоачашдергдоле наькъаш магагӀаш да — из ба еррига семинарий семинарий балха чудолацам.

• • •

УКХ тӀеххьарча хана кост-костта хоа укхаза М. С. Куксин керто латтача сивенашта ремонт еча бригада цӀи. Эттара лоархӀаьрча боарамга хоачаш латт цу маьлентиша къахьегама оасарле. Цигаза цца лоархӀаме ремонт а еза хилча дийнахь а бус а ца цӀолаш къаьлаг ремонтхошта.

Шин ди мара заваза царна № 3 йолча РИТС-е кхаь-дийнахь лоархӀа, хина бола чакх а баьюкха шиъ свенашка эксплуатаце дӀаяле.

Иштта къахьегам новкъайода цу бригада СССР кхаь 50 шу дузача цӀейна.

А. ХАРСИЕВ.

Доазол дехьара

КПФ XVI СЪЕЗД ЧАКХЪЯЬННАЙ

ХЕЛЬСИНКИ, (ТАСС). Укхаза йистеьлар Финлянде Коммунистически парте XVI съезд. Цун балха юкъе дакъа лоацаш хилар 50 эзар болча коммунистий вокалаш — 500 гаргга делегат, 800 гаргга хьашашта юкъе яр 17 мехка коммунистический болхлойн, партей делегацеш, царна КПСС ЦК Политбюро член А. Я. Пельше керте латта КПСС делегаци а.

Съездо болх беча кхаь дийнахь делегаташа йийцар КПФ ЦК отчетий доклад, «КПФ цхьоагӀо чӀоагӀъяраки цун массови база шеръяраки йола» доклад, «Финлянде Коммунистически парте эггара гаргагӀара декхараш» яха политически документ.

Дош хадлаш кхаьмьь, вир КПФ председатела А. Сааринена.

Съездо тӀайийцар «Парте цхьоагӀо чӀоагӀъяраха цун массови база шеръяраки» йола резолюци.

Съездо могадир «Финлянде Коммунистически парте эггара гаргагӀара декхараш» яха политически документ, тӀайийцар чура политически хьалах йола резолюци, хӀаьта иштта «Халкъий машарах кхерамзлекнен тӀехьа» яха заявлени а.

Финскии коммунистий форумо къоастадир доккхача капитала дукхал, къахьегамхой хьашташ лорадара лоаттабеча къоасаме болхлой класс кхотаяра гӀулакха дола хьалдо декхараш.

Съездо белгалдаьккхар Финлянде коммунистий къамаян интернациональни декхараш вӀашагӀкъоастаде йиш йоацаш хилар хӀаьта, ерригача осжарашка йолча партешцара гӀулакхаш ше 1969 шера хиннача коммунистически болхлойн партей дунен халкъашта юкъерча совещане документий принципий дарда тӀа дӀахо хьоргкилар дӀа а кхайкадир. Съездо белгалдаьккхар Финлянде Коммунистически парте эггара доккхагӀола интернациональни декхар Финлянден Советски Союзен халкъашта юкъера доттагӀал чӀоагӀлар хилар. Съездо хьалда харцахьа лаьрхӀар Финлянде гӀулакхаш дерригa антикоммунизма гӀулакхаш, керда хержача Центральни Комитета тӀадиллар советско - финляндски доттагӀала отношенеш дегӀайоалаяра тӀадералаь гӀулакхаш тӀазар.

Съездо КПФ ЦК-ана тӀадиллар укх шера хургйолча Финлянде социал-демократически партен болхлой а кӀезига лаьтта дарий а социал-демократически союзен съездашке къахьегамхой хьашташ лорадара а машар, социальни прогресс. Советски Союзен Финлянден халкъашта юкъера доттагӀал дӀахо чӀоагӀдара а лоаттабеча къоасаме цхьан леладу практически гӀулакхаш тоаддарах йола предложенеш оттаеш къахьаь делга.

Финлянде коммунисташа харцахьара хӀама лаьрхӀар барт бохабеш китайски кулгалхоша деш долча гӀулакхех.

Финскии коммунисташа дӀакхайкадир КПСС XXIV съезде тӀайийца дерригача халкъий керттерча хьаштаща мо яккхара йола машара программа шоаш йиза могаеш хилар.

КПФ съездо могадир европейски кхерамзлен чӀоагӀа система кхьара хьакъехьа социалистически пачхьалкхенаша оттаеьн кхеа, из де лерхӀаш кхерамзлени вӀаши гӀулакхаш лелаларен ценай хьакъехьара Европа юкъара совещани сихагӀа гулъяра тӀехьа а эттар. Съездо заявлени тӀа белгалдоакх, Финлянди шин оагӀорахьа цу совещанена сихагӀа практически кийчо яра ма могга гӀо де дезаш хилар.

КПФ съездо парте членаш финскии халкъи тӀахьийхар вьетнамски халкъен Индокитая кхычу халкъий турпала къоасамца барт-цхьоагӀо хилара бувзам лакхбара. КПФ хьаллаьцар машара программа, Вьетнама Демократически Республика, Къулбехьен Вьетнама республика хинна йола революционни правительство, дунилга йоацаш Индокитаера американски эскар арадаккхар дӀа а лийхар.

Финскии коммунисташа дӀалийхар Ӏарбий дӀалийцача районашкара дерригa Израила эскар арадаккхар, 1967 шера ноябрь бетта ечча ООН Кхерамален Совета резолюце ларда тӀа ГаргарчeМалхбоален проблема къоастаяр.

Съездо дийцар герз хьадела социадарахи гера кӀезигдарахи йола предложени хьаллоацаш, из де лерхӀаш ерригача пачхьалкхенаша дакъа а лоацаш герз дӀадаккхара хьакъехьара конференци йиза лаг ца хилар белгал а даьккхар.

Съезд чакхйоллаш аьча заседане парте хьалхле лелаю органаш хержар.

КПФ председателалла юха а хержар Аарне Сааринен, вице-председателалла — Тайсто Синисалон Олави Хиннинейн, генеральни секретаралла Арво Аалто, Вилли Пессин Хертта Куусинени партена хьалхашка доккхий хӀамаш карагӀдаларах КПФ сийлен председателалла хержар.

Шийна барт-цхьоагӀо хилар дӀахойташ къонахчал долча американски патриоткага, США Компарте ЦК членага Анджела Дэвисага телеграмма яхьийтар.

«Интернационал» а доаккхаш чакхбаьлар финскии коммунистий XVI съезда болх.

САЛЬВАДОРА ОСАДНИ ХЬАЛ

САН-ХОСЕ, 4 апрель. (ТАСС). Сальвадоре осадни хьал оттадаьд. Из даьд 26 марта эскаре гӀулакх деча наьха группа президент Фидель Санчес дӀаваккха гӀийртачул тӀехьагӀа. Шийн политически моастагӀий дӀабаха лерхӀаш Сальвадорски правительства мехка дӀайолаяьй тӀаккхерен террорен кампани.

КАРАКАС, 4 апрель. (ТАСС). Къахьегамхой Латински Америка конфедерацe (ЛАКТ) дӀакхайкадир Сальвадора военни диктатура мехка дӀайолаяьча наьха цӀий Ӏоьохийташ йолча террора ше дукхал хилар. Халкъа боккъонаш йоха а еш, йоах венесуэльски столице араяьккхача ЛАКТ заявлене тӀа, сальвадорски правительство вах боабе а патриоташ дувна а йолаяннай. Цу наькъаца из гӀерт кӀеззига мара боацача феодалий — кофи боамбин баккхарца хӀаразбаьнача а американски империализмо хьалловнача а 14 дезала хьашташ кхоачашдеш йола шийн режим чӀоагӀъе.

Конфедерацe профсоюзни организацеш тӀахьеа кортамукъен шийн лоӀамеа хилара сальвадорски халкъо лоаттабу пийсхол къоасам хьаллацара.

ШоллагӀча сортах бола гражданаш

Къулбехьен Америкерча Суринама яхача Нидерландий колоние хьаьена 60 эзар гаргга сагӀ вах Голланде. Шоайцига кхедо, далача вахаро кӀалбита дукха суринамцаш ираз лехаш океанал селлъувл. Цхьабакъда Голланде шорна дукхьала нийсну шоай цӀагӀа ираш санна йола проблемаш. Нагахьа санна «кьттув а баьнна» болх корабоагӀе а корабагӀац а эттара халагӀбар а кӀезига яхча дур мара. Царех дукхагӀбараш иштта салаш йолча «пансионашка» бах, цига ший-цхаь стандартни квартире дукха бераш дола 16—18 деза бах. Дукха ха йоацаш цу тайпарча цхьан «пансионе» цӀи яьлар, цо ве дир 154 сагта.

«Наьха бараш» — Голланде цхьабараша иштта ваь Къулбехьен Америкерча эмигрантех, балхара эттара хьалха дӀайоах.

«Хет Пароол» яхача газете дувц царех цхьаннех. Из хиннаш хотелехаш, повара гӀоьча, официант, рассыльни, хӀаьта хӀама — бе болх боацаш ва. «Къахьегама биржера, — йоах цо, — эсса кхьхат дайтал болх нийслойя ваш бергба, ьнна. Цу дацa дола ехы хьахоараш хӀама дац». Иштта да, яздв газето, оазарш болча наьха хьал.

Гаага.

С. ВОЛОВЕЦ,
АПН соб. корр.

ӀИЛМАХОШТА БОЛХ КОРАБАГӀАЦ

Торонтски университет чакхъьаккхача Джови Мортона социологех Ӏилман степень елар. Бакъда, йиӀий болх лаха вӀашгӀехьдалаизар. Оттаве ера из телефонистка эшаш я аьнна хеза. Телефонни станце Джовага аьлар, хьо сов дукха дийша я, цудухьа балха хьаьэца йиш яц, аьнна. Юхера а закусочне повара гӀоьналла моттиг корайир цуна, цига образовани сиго хаттаизар. ХӀана а тӀехь цига бутербродаш еш я из.

— Из-м хӀама а дац, — йоах йоӀо. Укх тӀеххьарча хананалла «Лорд Элгин» яхача гостинице официанталла болх беш вар сона вовзаш вола Ӏилмай доктор, башха-лика латинист.

Марио Фалсетте Карлтонски университета шин факультет а яькха экономистен историкен шин диплом йолаш ва.

— Цу сахьате болх лаха воалаелар со, — баьъда, дийн болх бе моттиг корайизар. — йоах цо.

— Со а дехке яьнний университете яха! — йоах Ӏилмай степень йолча Розамунда Уолле. Кафетере дхставка а йолаш дӀаэцалла пхи бутт баьккхаб цо болх кора ца боагӀаш.

Канаде берригача катаркоех 10—25 процент нах хьабе болх боацаш ба. 1970—1971 академически шерашка Ӏилман доктора степень яькхараша хаттар дьал Онтарио провинцерча университетий совета. Результаташа хьахьекхар ялх процент нах цхьаннахьа а балха боацилга, ткъаь итт процент бараш кхыча мехкашка ира корадоагӀий хьажа бахалга.

СагӀа дехаш санна болх ба яхача наьха уйлаш дика кхетаеш я. «ДикагӀа йола талантащ йовш латт вай» — иштта керте яздь я «Оттава ситизен» яхача газета тӀара статья. Канадски пресса чӀоагӀа гӀайгӀа кхьайа я: мехка кхоане, кхераме я.

Специалисташа лерӀачох канадски Ӏилма цу тайпарча хьал тӀа да промышленноста доккхагӀа дола дакъа эттара хьалха мехка йоккхагӀа йола предприятеш а йолаш американций доалахьа хиларах.

Университетерe преподавательа болх корабагӀац канадски доктораша американски специалисташ мехка дукха ахар бахьан долаш. Хетаргахьа, цу дакъе боккха лоархӀам болаш да цхьайолча университеташта керте латтараш а США-ра баьнна нах хилар.

Оттава.

С. ЧЕКУОЛИС,
АПН соб. корр.

СИРЕ НАЬКЪАШКА

ХӀанз Сирийски Ӏарбий Республика наькъашка тӀа-тӀа дукхагӀа еттаду йоккхий «мазаш», «зилаш», кадай «галикаш», кхыйола а советски автомобилаш. Лоаман наькъашка а пустыне а, СССР новкъосталца хьалъеш йолча Ефратсдн гидротехнически комплексе а Дамаска юхе а массанахьа сирийски водителашта хайнад советски автомашенаш тешаме, моллагӀча наькъашка, моллагӀча хаоттама хьалашка лелалуш йолга.

Кхетадеш да Сири вай мехкара машенаш йиъ ца Ӏезга. СССР-ан САР-ан юкъера торговли толамо легӀаух, цар дӀа-юха дохк кхы а дукхха тайп-тайпара товараш.

ДӀадахача шера Москве оттаьча СССР-ан САР-ан юкъерча товарооборотен платежий соглашенега хьежжа 1971—1975 шерашка доттагӀала гӀулакхаш лелаеча шин мехка юкъера торговле боарам пхе шера 1,5-зза дегӀабоагӀаргба.

Советски Союзо Сирийски Ӏарбий Республикана лоаттаду моха экономически дегӀабоалабара боккха лоархӀам бола товараш. Хьалхарча аргӀанна уж я машенаш оборудовани. Уж кхухьийт льготни кретитах.

Сирийски Ӏарбий Республикагара Советски Союзо кийбу боамби, волокно, эш, кӀадаш, синтетически хьоасах дь хӀамаш санна дола тодараш.

Машенаши оборудовани йоххара укх шера САР-ица йоккхий контракташ оттайь «Автоэкспорт», «Авиаэкспорт» яхача а кхыйолча а кхыча мехкашца торговли лелаеча объединенеша. Цунца цхьана кхыча мехкашца торговли лелаеча советски объединенеша контракташ ьй сирийски товараш эцара а.

Вай шин мехка юкъера доттагӀала отношенеш гӀулакхаш лелаяра а дӀахо дегӀадоаладара а чӀоагӀа лоархӀаме хилар укх шера февраль чакхбоалаш КПСС ЦК Политбюро член СССР Министрий Совета Председателa хьалхара заместитель К. Т. Мазуров керте хиннача советски партийне - правительствени делегаце Сирийски Ӏарбий Республике яь официальни визит.

Советски Союзацарен кхыча социалистически мехкашцарен экономически торговли бувзамаш шердаро дика влияни ю САР-a экономика дегӀайоаладара, дӀахо а чӀоагӀлу кортамукъа йолча пачхьалкхенашта юкъера доттагӀали вӀаши гӀулакхаш леладари.

Дамаск

А. ОГОРОДНИКОВ.

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

«СПОРТЛОТО» ИЙСЛАГӀЧА ТИРАЖАХ БЕНА КХАЖ

Спортивно - тьарехьий лотерей Керттерча управленера ховм баьб «Спортлото» ийслагӀча тиражагӀа дерригa дӀаьхкача кхожий хьокъехь. Пхи цифр ийса дӀайоаьрайза 2709 сом даьккхал хӀараха, диъ цифр ийса йоаьраша — 67 сом, кхаьннех — пхи сом.

ИйслагӀча тиражагӀа цхьанне а яьттув баьнинабец ялх цифр ийса дӀайоаь, хӀаьта пхиъ ийса дӀайоаьнай 81 карточка тӀа, диъ — 4893-не тӀа, кхоъ — 105392-не тӀа.

Къилбаьеда Кавказерча (Нохч-ГӀалгӀайча Дагестана) ийхах кӀаьнна ийса дӀайоаьнай пхиппе цифр. 123 сага диъ-диъ, 2515 сагa — кхоккха.

«Спортлото» Къилбаьеда Кавказа зональни управлене ховм бу спортивно - тьарахь лотерее дакъа лоацаш бараш тӀехь-тӀехьагӀа дукхагӀа хулаш хиларах. Иштта кхоалагӀа апрель тӀакхоачаш декъа даьнинадар итталагӀча тиражагӀа Нохч-ГӀалгӀай, Дагестански, Чергий - Балкхарой республикашка дохка дена яхаш карточкаш.

ИтталагӀа тираж чакхъергья г. Львове итталагӀча апреле

ТЕЛЕВИДЕНИ

6 апрель

9.30 — Передачий программа. 9.35 — Кердадараш. 9.45 — Бераштa бола фильм. 10.15 — «Кхаласага кхел» яха художественни фильм. 11.30 — Океана индустри. 12.20 — ДӀайоах эстрадни симфонически оркестро. Художественни кулгалхо а дирижер а Силантьев ва. 12.50 — Кхоане тахан дӀайоалу. «ХӀанарча ханара сага юхь-сибат». Телевизионни очерк. 13.30 — Кердадараш. 15.45 — Передачий программа. 15.50 — Космически полетий физически кардаш. Физиках йола дешара передача. 16.30 — Ӏилмани техникани хӀана кхоачаш де дезаш тӀаьтта гӀулакхаш. «Ӏилма-юртабоахамана». 17.00 Дешархошта. «Йоккхача хора зӀамига вахналархой» яха концерт-очерк. 17.30 — «УнахцӀенон», Ӏилман популярни программа. 18.00 — Кердадараш. 18.10 — Хьалха латтача установка тӀа (гӀалгӀай меттала). 18.20 — Документальни фильм. 18.40 — Телевизионни кердадараш (нохчий, эрсий меттала). 19.00 — Миллионий ленински университет. Къахьегамий коммунистически гӀулакх дараш чакхьегамхой кхетамца кхебар партийни организацей лоархӀамера декхар да. 19.30 — Бертайирча дезала юкъе (нохчий меттала). 20.00 — Мичара лохарга аз из тайпе каля» яха фильм-концерт. 20.45 — Дунен халкъашта юкъера обозрени. 21.00 — «Ха». Информационни программа. 21.30 — «Полкъайна Ӏаьараш дӀадаьлар» яха художественни фильм. «Захар Волыпанов» яха 7-гӀа сери. 22.35 — Хьалхарий чах. Бальни хелкараш дерий Еррига союзни конкурса хетаеь передача. 23.05 — Кердадараш. Передачий программа.

7 апрель

10.00 — Передачий программа. 10.40 — Кердадараш. 10.15 — Дешархошта. Тхо долча хӀана а тӀехьа Ӏа да. Петрозаводскера передача. 10.45 — Ставропольски крае Ленина цӀерагӀча йола колхоза «Зоря степные» яхача самодеятельноста ансамбла концерт. Пятигорскера передача. 11.15 — УнахцӀенон Еррига союзни дега, «УнахцӀенон». Советски кердалоге дахкача тӀемаех йола Ӏилман-популярни программа. Хьалхара передача. 12.00 — «Доро трубы» яха художественни фильм. 13.30 — Кердадараш. 16.05 — Передачий программа. 16.10 — Вай хьалхе ашараш. Литовски ССР. 17.10 — Бераштa фильм. 17.45 — Республика къонахбараш (гӀалгӀай меттала). 17.55 — Киножурнал. 18.05 — Телевизионни кердадараш (гӀалгӀай, эрсий меттала). 18.25 — Хоамаш, реклама. 18.30 — Волхлой тӀехье. 18.50 — Котадой полевой почта. 19.25 — Политически знаней телевизионни школа. Юртара бахархи цо дукх бола пайден вӀаха дегӀабара хьакъехьа КПСС XXIV съезд. 19.45 — «Альбатроса тӀеххьарe рейс» яха художественни фильм. Хьалхара сери 20.50 — СССР-а профсоюзий XV съезда делегаташа дувц. 21.00 — «Ха». Информационни программа. 21.30 — Концерт. 22.25 — Хоккей йола дунен чемпионат. Прагера передача. Перерывах кердадараш, передачий программа.

ХАОТТАМ

Тахан республике гӀоллен Грозне хувцалуш морхаш а йолаш, дукхагӀча даькъе йоачан а йоалаш, малхбузехьара гӀаьхкьача боарaме мух а хьекхаш ха хила а фегара температура республике гӀолла 9—14, Грозне 11—13 градус йӀовхал йолаш хила а тарлу. Кхоанен ломмен хувцалуш морхаш а йолаш, лаьхарча ах къаьрагӀа наг-нагахьа догӀа а белхаш, малхбузехьара гӀаьхкьача боарaме мух а хьекхаш ха хила а фегара температура буйсашка 2 градус шелаттара 3 градус йӀовхалта кхоачаш деношка 10—15 градус йовхал йолаш хила а тарлу.

МЕТЕОСТАНЦИ.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный-87 364051 Ленина улица 11 (3-гӀа этаж) Телефонаш: редактора — 3-44-00; редактора чал. — 3-90-11; жоаптаений секретаро — 3-34-30; партийни вахари отделъ, промышленносте отделий — 3-47-30; юрта йоахама отдела — 3-42-29; письмой отдела бухгалтера — 2-00-71.

«Грозненский рабочий» издательство типографи. Революци проспект 7/84.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный 87 364051 ул. Ленина 11 (3-й этаж) Телефоны: редактора — 3-44-00 зам. редактора — 3-90-11; ответственного секретаря — 3-34-30; отдела партийной жизни культуры и промышленности — 3-47-30; отдела сельского хозяйства — 3-42-29; отдела писем и бухгалтерии — 2-00-71.

Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции 7/84.

СФ05079.

Заказ № 2416.